

DARBININKAS

XLVI NO. 68.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIS - OCTOBER 6, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTU

Valstybės departamentas Kongresui apie Baltijos valstybes

Ar Baltijos valstybės yra tradicinės Sovietų S-gos dalys — ne paverptos tautos?

Kongresmanas Edward J. Derwinski, Illinois respublikonas, 1961 rugsėjo 29 data atsiuntė raštą Pevergtų Europos Tautų Seimo gen. sekretoriaus pavaduotojui, o taip pat kitiems asmenim, su kuriais kongresmanas turėjo ryšių dėl savo

siūlomoms rezolucijoms, kad Atstovų Rūmai nutartų sudaryti nuolatinę komitetą pavergtų tautų reikalui. Tame rašte kongresmanas informavo

KĄ TIE KEISTI ŽODŽIAI REIŠKIA?

Ar tai dvilypė — slaptoji ir viešoji — politika, ar tai tik pastangos infiltruoti rusofilų idėjas į Amerikos politiką?

Kongresmano Derwinskio raštas, kad nesudarytas komitetas pavergtų tautų reikalui, nestebina: tiek daug siūlymų į Kongresą ateina, ir daug jų atkrinta. Belieka su dėkingumu minėti anų kongresmanų taurias pastangas. Tačiau stebina anas raštas, kuriame atvaizduotas pasikeitimas pažūrom tarp Kongreso ir valstybės departamentu, dviem kitais atžvilgiais.

Vienas: valstybės departamento pareigūnams priskiriami pareiškimai Kongresui visai priešingo turinio nei oficialūs departamento ir Baltųjų Rūmų pareiškimai viešumai, jog Amerika savo nusistatymo nekeičia ir Baltijos valstybių įjungimo į S. Sąjungą nepripažįsta. Jei dabartiniai pareiškimai būtų tiesa, jie reikštų Amerikos politikos visišką pasikeitimą. Jei jie nereikštų departamento nusistatymo, o tik atskirų pareigūnų nusistatymus, tai tada jie reikštų tam tikrų jėgų norą ir pastangas įkalbėti Amerikai tokį politikos lūžį. Tos jėgos sustiprino savo pastangas ypačiais šiemet, kaip tai matyti ir iš šios dienos nr. informuojamų C. L. Sulzbergerio samprotavimų. Tai tokis pat politinis triukas, kaip buvo padaryta su Kuba, įperšant jai Castro.

Antras: jei rašte kalbama, kad Lietuva buvusi "tradicinė" Sovietų Sąjungos dalis, tai klausimas: nuo kada tokia "tradicija" eina. Jei nuo 1772 — 1795, kada jungtinė Lenkijos — Lietuvos valstybė pasidalino Rusija, Prūsija ir Austrija, tai "tradicinė" Rusijos dalis turėtų būti ir Lenkija su Varšuva; o Vokietijos "tradicinė" dalis turėtų būti Poznanė ir Danziga, nekaltant jau apie Oderio - Neissės sritį; tokia pat logika "tradicinė" Austrijos dalis turėtų būti Lenkijos Krokova.

Jei "tradicija" nėra susieta su ana data, o tik su valdymu bet kuriuo metu, tai Rusijos "tradicinė" dalim dar turėtų būti ir Suomija, Rusijos valdyta iki

1917; "tradicinė" Austrijos dalim turėtų būti Čekija bei Slovakija, o taip pat Serbija (Jugoslavija), valdyta iki 1918. Tokia pat logika Anglijos "tradicinė" dalim turėtų būti ne tik Airija, bet ir ... Jungtinės Amerikos Valstybės ...

Tokia absurdiška logika yra paremtas anas galvojimas, priskiriamas valstybės departamento pareigūnui. Tokio galvojimo absurda matė valstybės departamentas, jei J. Tautose balsavo prieš Portugaliją, nors ji valdė savo "tradicinę" dalį Angolą.

Tenka apgailestauti negarbę, kurią daro valstybės departamentui jo vardu skelbiamas argumentavimas tokios logikos kaip Gromyko: kadangi mes atnaujinom atominius bandymus, tai Amerika yra imperialistinis agresorius; kadangi mes norim pasilaikyti švėtimus kraštus, tai jie yra tradicinė mūsų dalis ... Tai argumentavimas tu, kuriem tebėra nesvetima nedalomos, imperialistinės ir kolonialistinės Rusijos imperijos idėja, bet kuriem yra svetima prezidento Kennedy skelbiama tautų apsisprendimo teisė.

AR PASITARIMAI VIRS DERYBOM DĖL BERLYNO?

Berlyno grėsmėje Valstybės sekretorius Rusk ir šią savaitę tariasi su Gromyko. Gromyko būsiąs ir pas prezidentą. Skelbiama, kad pasitarimai sutars susirinkti į oficialią ministerių ar viršūnių

GEN. WALKERIS spaudoje susilaukia vis daugiau palankių balsų, smerdiančių Pentagono pasielgimą su juo.

konferencijai. Tačiau tuo pat metu vyksta ir kariniai pasitarimai. — Sovietai atgabeno papildomai kariuomenės iš Rusijos į rytų Vokietiją. Čekoslovakija taip pat pasiuntė kariuomenės prie sienos. — Amerikos prezidentas spalio 3 tarėsi su kariniais pareigūnais: jungtinio štabo viršininku gen. Lemnitzer, Nato vyr. viršininku gen. Norstad, apsaugos sek. McNamara ir valst. sekr. Rusk. — Apsaugos departamentas mobilizavo 495 gydytojus, 154 dantų gydytojus ir 67 veterinarus. Pašaukta taip pat slaugių. — Amerikos spaudoje ryšium su Berlynu aštriai svarstomi sen. Fulbright ir kitų pareiškimai, kurie priešina prezidento pareiškimui ir kelia nepasitikėjimą Amerika Vokietijoje ir kitur Vakaruose. "Journal American" dėl Fulbright atsiliepė: Būtų gera, jei prezidentas iškvieštų senatorių ir kaip vyras į vyrą prabiltų: nustok plepėjęs, lyg būtum ekstravalstybės sekretorius, ir iš viso — sėdėk namie.

APIE PAVERTGŲ TAUTŲ KOMITETO LIKIMĄ

"Kongreso sesijos metu aš skyrčiau daug laiko ir energijos sudaryti specialiam Rūmų komitetui pavergtų tautų reikalais. Šiose pastangose aš susilaukiau visiškos paramos iš respublikonų politinio komiteto ir atskirų narių demokratų, kurie pateikė rezolucijas, panašias kaip mano" (Daniel J. Flood, Samuel S. Stratton ir kt. Red.).

MIRĖ ARKIVYSK. GROESZ.

ARKIVYSKUPAS GROESZ mirė.

Vengrijoje arkivyskupas Jozsef Groesz spalio 3 mirė, sulaukęs 74 metų. Jis 1951 buvo nuteistas komunistų teismo iki gyvos galvos, paskui 1956 paleistas. Kardinolui Mindszenti pasitraukus į Amerikos atstovybę, arkivyskupui Groesz teko labiausiai vadovauti Vengrijos bažnyčios gyvenimui.

Deja, pagal tiesioginį valstybės departamento paprašymą (request) Rūmų Darbų tvarkos komitetas atsisakė pritarti Pavergtų Tautų Komiteto sudarymui.

Toliau aname rašte kongresmanas Derwinski informuoja

APIE VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PAZIŪRĄ Į BALTIJOS VALSTYBES:

"Iš tikrųjų, valstybės departamentas griežtai reikšė nuomonę, kad tautos tokiuose kraštuose kaip Ukraina, Armenia, Gruzija, Lietuva, Latvija Estija ir kitos yra tradicinės Sovietų Sąjungos dalys, o ne paverptos tautos".

JUNGTINĖSE TAUTOSE

— Dėl gen. sekretoriaus tebėra derybos. Yra projektas išrinkti penkis pavaduotojus atskiriems geografiniams rajonams. Galimas kompromisas ir dėl trijų pavaduotojų. Į laikinius gen. sekr. labiausiai minimas Burmos atstovas.

— Dėl kom. Kinijos spalio 4 įspėjo J. Tautas, o labiausiai neutraliuosius kraštus, nacionalinės Kinijos ministeris. Sakė: priėmimas tu, kurie yra diskvalifikuoti pagal JT chartą, pradės erą ne "kolektyvinio saugumo", bet "kolektyvinės agresijos". Tai prives J. Tautas prie Tautų Sąjungos likimo.

— Nigerijos atstovas spalio 4 gynė savo krašto tradicijas nuo Vakarų pasikesinimo — gynė poligamiją (daugpatystę) nuo pasikesinimo primesti Vakarų papročius — monogamiją.

(In fact, the State Department strongly expressed the opinion that the peoples in such nations as the Ukraine, Georgia, Latvia, Lithuania, Estonia and others are traditionally parts of the Soviet Union and not captive nations).

Raštą kongresmanas baigia viltimi: esą Amerikos visuomenės dalies reikalavimas pasieks to, kad pagaliau bus sudarytas Pavergtų Tautų Komitetas.

De Gaulle linija aiški ir tvirta

Prancūzijos prezidentas de Gaulle spalio 2 paskelbė, kad ir toliau ves Alžirą į nepriklausomybę, nepaisydama jokios opozicijos. Įspėjo, kad pagrindinės dešiniųjų organizacijos teroras ar kairiųjų bloko trukdymai gali jį privesti savo įgaliojimus prarasti, bet pušiaukelėje jis nesustos.

Pavergtų Europos Tautų seimo posėdžiai Paryžiuje bus spalio 18-20

Iš New Yorko išvyksta 4 atstovai. Tarp jų V. Sidzikauskas. Kiti atstovai bus iš tu, kurie yra Europoje. Pagrindinė posėdžių tema: Berlyno krizė ir Europos laisvė.

BALAGUER, Dominikonų Respublikos prezidentas spalio 2 J. Tautose: Gali laimėti Dominikonuose komunistai, jei juos sabotuos Amerikos Valstybių Organizacija. Per jo kalbą Stevensonas nedalyvavo, o Kubos viša delegacija išėjo.

— Vakarų Berlyne gyventojai, kurie nepasitiki padėties pastovumu, ėmė gausiai keltis į Vokietiją.

IŠORINĖ MONGOLIJA IR AMERIKA

Jungt. Tautose aštrus klausimas yra Išorinės Mongolijos. Ligi šiol nacionalinė Kinija, nors ir kaip spaudžiama, nesutiko tylėti — tebegrasina vetuoti. Sovietai Afrikos "neutraliesiems" buvo aiškina, kad Amerika kursto nacionalinę Kiniją vetuoti, tada Amerika susilaukys nuo balsavimo. Tas sovietinis triukas greitai išliko aiškėns. Amerikos vardu Adlai Stevensonas pareiškė, kad Amerika Mongolijos priėmimui nesipriešins.

The Tablet jo pareiškimą vertina kaip pranešimą pasauliui, jog "mūsų kova prieš komunizmą yra nenuosekli, jeigu dar nevadinsį jos nenuosirdžia; daugeliui jis duoda pagrindą kaltinti, kad mūsų pragmatinė filosofija yra ne tik antikomunizmo, bet ir teisingumo, laisvės, pasaulio taikos išdavimas".

BALSAI IŠ VISUOMENĖS GARSĖJA

Dvejopi balsai: už principus ir prieš principus, už Lietuvą ir prieš Lietuvą

Politinės nesėkmės vienus paskatino galvoti: nesiseka, nes nukrypom nuo tiesios principų linijos, nuo pastovių vertybių. Kitus paskatino galvoti priešingai: nesiseka, nes, išsiūrėję į principus, sustingom ir nuo dienos gyvenimo atsilikom ...

Pirmi savo galvojimui pavyzdžiu ėmė Jungtines Tautas. Daugkas J. Tautas gyrė, kad jos vykdo taikos, laisvės, teisingumo principus. Gyrė J. Tautas, kaip anuos stebuklingus karaliaus drabužius, kurių nuodėmingos akys visai nemato. Bet atsirado žmonių, kurie, kaip anas pasakos vaikas, šūktelėjo: karalius nuogas, Jungtinės Tautos apsinuogino Konge ... Tokis balsas buvo paskelbtas ir N.Y.H. Tribune iš Olandijos, parašytas A. Jensen. Pritardama laikraščio minčiai, kad JT akcija Katangoje yra abejotinos vertės, autorius tiesiai tvjoja:

— Daugelis visame pasauly klausia, ar J. Tautos prisimama jau gangsterių metodus ir yra pasiryžusios vykdyti kraštuose chaosą, neteisębę ... Jei stoja už teisingumą, tai jom pakankamai plati sritis padaryti ką gero Baltijos valstybėm, pietų Tiroliui, Vengrijai ir kitiem kraštam, nors juose ir nėra uranijaus bei vario kasyklų.

O ir N. Y. Times rašė asmuo, išgyvenęs Afrikoje ir Konge trylika metų, su pasipiktinimu, kad JT politika Katangoje yra "vinis į J. Tautų karštą".

Lyg atsiliepdamas į tuos balsus, žurnalas Look sualiarmavo: girdi, didžiausias J. Tautų priešas esąs Amerika; jas gali sugriauti Amerikos žmonės, jei nepakankamai parems.

(Pastarasis priekaištąs Amerikai yra tokia pat nesąmonė, kaip kaltinimas, kad New Yorko švietimo sistema grauria tie, kurie atskleidė joje atsiradusią korupciją!). Kalta korupcija J. Tautose, nukrypimas nuo principų, kuriais ji buvo sukurta.

Iš kitos pusės C. L. Sulzberger (NYH) sako, kad Amerikai nesveika laikyti principų, arba, kaip jis vadina, "dogmatizmo". Jame vis tiek neišlaiko, turi prisitaikyti prie gyvenimo "pragmatizmo". Pavyzdžiu vėl ima Baltijos valstybes. Girdi, Latvija, Lietuva ir Estija paskelbė savo nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos 1918. Dar ligi 1922 Washingtonas laikėsi "Rusijos vienybės principo" ir atsisakė sutikti su jų atsiskyrimu iš Sovietų Sąjungos. Mes pasivėlinom ketveris metus pripažinti jų laisvę. Dabar, dvidešimt vieneri metai, kai jos yra vėl Maskvos pagrobtos, mes tebetęsiame jų nepriklausomybės pripažinimą ir ignoruojame Rusijos vienybės "principą" ...

— Ir autorius ragino laikyti užsienių politikoje "pragmatinio lankstumo labiau nei dogmatinio sustingimo", vadinasi, išvada — pripažinti Baltijos kraštus Sovietam.

Jei Sulzbergeris manė tais pavyzdžiais įrodysiąs reikala atmeti principinę politiką, tai jis suklydo. Įrodė priešingą dalyką: jei jo siūlomą "pragmatizmas" vertina veiksmus pagal jų padarinius, ar jie bus blogi ar geri, — tai Amerika, ketveris metus nepripažindama Baltijos valstybių, ir bus vykdyti aną "pragmatinę" politiką — laukė tu naujų valstybių paskelbimo vaisių. Jei Amerika tada būtų vykdyti principinę politiką, kurią paskelbė prezidentas Wilsonas 14 punktų, tai ji būtų tuojau Baltijos valstybes pripažinusi. Tas pavyzdys tik rodo, kad Amerikoje šalia prezidento principinės politikos buvo valstybės departamente politikos vykdytojai, kurie sabotavo prezidento principus, būdami "edinoj nedelimoj Rossij" šalininkų įtakoje.

Kas kita 1940: Amerika atsisakė pripažinti Baltijos valstybių įjungimą į Sovietus, vykdydama principą, kurį ji pakartojo kitais metais ir Atlanto chartoje. "Pragmatinės" politikos šalininkai po 21 metų turi pakankamai padarinių, iš kurių jie šandien gali matyti, kad vardan šio principo nepripažindama Baltijos įjungimo, Amerika nieko nepralaimėjo. Priešingai, laimėjo, nes ir šandien turi didesnes kortas derybose dėl Berlyno.

Sulzbergerio siūlymas naudingas Maskvai, bet tik ne Amerikai.

Kas tas Overseas Weekly

The Tablet grįžo prie gen. Walker istorijos, kurią sukūrė pirmiausia laikraštis Overseas Weekly. To laikraščio korespondentas Sigfried Naujocks dabar teismo nubaustas už generolo šmeižimą. Kreipiamas dėmesys, kas yra tas pats laikraštis. Tai privatus Amerikos biznierių leidžiamas Frankfurte, skiriamas daugiausia kariam užsienio. Jo turinys — kriminaliniai nusikaltimai, sekas ir karių gyvenimo negero-

PREZ. JOHN F. KENNEDY SU ŽMONA.

Riba, už kurios prasideda atomai

Ar turime valios rizikuoti?

Senatorė Margaret Chase Smith rugsėjo 21 senatė kalbėjo, kad nebeaišku, ar Amerika imsis, jei reikės, atominių ginklų Berlyno teisėm ginti. Amerikos vengimas pastoti kelią agresijai jai sukėlė klausimą: ar mes esame praradę taufinę valią rizikuoti bet kuo už savo išitikinimus?

Už šio jos klausimo James Reston ižiūrėjo gilesnį, filosofinį klausimą, neatsakytą ir gal neatsakomą. Būtent: ar galima rizikuoti apokaliptinio atominio karo baisybėm, norint išgelbėti nuo rizikos kitas tautas ir nesulaužyti savo pažadų bei principų?

Negalėjimas apsispręsti esanti dabartinio mūsų sunegalavimo šaknis. Galvojantieji žmonės neranda vieno tuo klausimu sprendimo ne dėl to, kad jie nesuprastų Vokietijos klausimo viso sudėtingumo. Priešingai, nesuranda dėl to, kad jie per daug gerai mato abidvi desperatiškas alternatyvas, prieš kurias Ameriką pastatė Vokietijos likimo klausimas. Kaikas tiesiog vengia paties klausimo, nes abidvi alternatyvos yra desperatiškos. Tokiu pavzdžiu J. Restonas nurodė Kenneth Foreman pasisakymus

presbiterijonų laikrašty. Esą jam anos alternatyvos reiškia ne karą ar taiką, bet "taiką vergijoje" ar "visišką sunaikinimą". Amerika — sako Foreman—visada pasirinkdavo laisvės kovos kelią, kada kildavo klausimas: ar laisvė nuo karaliaus Jurgio ar kova, ar laisvė vergam ar kova, ar saugumas demokratijai ar kova. Bet tai netinka dabar. Mes taip darėme anksčiau, bet mes nebegalime vėl to daryti. Melskimės — sako jis pasikartodamas; — melskimės...

Tai partijos išvada, kuri plaukia iš negalėjimo pasisakyti už vieną iš dviejų alternatyvų, nes abidvi atrodo tokios lygiai nepriimtinos. Sitokis išitikinimas ir paraližuoja valią veikti.

KREIVAS GALVOJIMAS JĀ PALAUZIA

J. Reston atkreipia dėmesį, kada tame išitikinime yra klaida Foremano sudramatizuota alternatyva yra neteisinga. Alternatyva apie "visišką sunaikinimą" neįrodyta, tai tik prielaida, tik galimybė. Prieš prezidento ir kitų Vakarų lyderių akis šiandien yra ne pasirinkimas tarp dviejų tikrai įvykšiančių dalykų, tarp sunaikini-

J. Tautose baigė panašia alternatyva: arba mes visi drauge išgelbėsime savo planetą arba mes visi drauge pražūsime liepsnose. Mes galime ir mes turime išgelbėti... Nors tas pareiškimas taip pat retoriškas, bet "žuvinimas liepsnose" turi reikšti atominio karo padarinius. Prezidentas nori jų išvengti, juos atmesti ir pasirenka "planetos išgelbėjimą", vadinasi, taiką.

Tačiau kokia kaina pasirenka taiką? Vengdamas "taikos vergijoje", jis pasisako už derlybas. Jose taika turi būti nupirka nuolaidom.

Kur yra riba nuolaidom, kad taika nevištvū taika vergijoje? Prezidentas ir jo aiškintojai tą ribą paskutiniu laiku išreiškia vis kartojamais žodžiais: garbingumas, pažeminimas. Tai reiškia, kad nuolaidos neturi virsti pažeminimu ir neturi nusi-kalsti garbingumui. Kada reikalavimai peržengs garbingumo ribas, tada prezidentas nevengs ir atominio pasipriešinimo. Tačiau ir W. Lippmann (NYHT) pasikartodamas tikina, kad prezidentas jaudinasi, negalėdamas įtikinti Chruščiovo, jei reikės, kariausias. Tuo Chruščiovas netiki. Lippmann aiškina,

DĖL "TRISDEŠIMT TŪKSTANTININKŲ" LIETUVOJE

Gerbiamieji,

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Leiskite atkreipti Tamstų dėmesį į Kazio Jurgaičio (ELI) informacinį straipsnį apie kolchozų pirmininkų veikimą Lietuvoje, atspausdintą Darbininke, rugsėjo 22 d. (tas pats straipsnis buvo atspausdintas ir Drauge, rugsėjo 21 d., tik pavadinimas tenai kitaip).

Straipsnyje minimi "trisdešimt tūkstantininkai" ir "tūkstantininkai" kolchozų pirmininkai, ir autorius pridėda paaiškinimą: "tūkstantininkai - mažesniųjų kolchozų vadovai, 30 tūkstantininkai — didesnių".

Nesunku pastebėti, kad toks paaiškinimas tegali sustiprinti neaiškumą, kodėl gi taip keistai tie kolchozų pirmininkai rūšiuojami ir koks tokio rūšiavimo pagrindas: ar čia turimas galvoje jų valdomų hektarų skaičius, ar kas kita. Ypač tai būtų keista dėl to, kad, jeigu ir yra kolchozų, po apie 1000 ha žemės apimančių, tai tuo tarpu nėra tokių, kurie apimtų

30 tūkstančių, tad kodėl gi "trisdešimt tūkstantininkai"?

Iš tikrųjų tas "titulas" reiškia visai ką kita. Prieš keletą metų maskvinis kompartijos centras nutarė "sustiprinti kolchozų vadovavimą" ir tuo tikslu nutarė komandiruoti į kolchozų pirmininkų pareigas 30,000 parinktų asmenų, kuriuos partijos organai manė būsiant gerus specialistus, gerus kolchozų pirmininkus. Jie buvo parinkti (kai kurie patys pasisūlė) iš ligi tol miestuose dirbusių žemės ūkio specialistų, administratorių, partijos veikėjų. Keletas šimtų tokių tikrų ar spejamų specialistų buvo išsiųsta į kolchozus ir Lietuvoje. Jų tarpe buvo ir prof. J. Kriškėčiūnas, agr. V. Zubovas (dabar jau miręs). Apie šiuodu buvo skelbiama, kad jie patys pasiūlė padirbėti kolchozuose. neturėjo reikšmės, į kokio didumo kolchozus katras iš tų 30,000

(visoje Sovietijoje) asmenų pateko: visi jie buvo vadinami "trisdešimt tūkstantininkais", o tai reiškė, kad jie yra iš tų partijos pasiūstinių armijos. Nusiunčia partijos organai ir dabar tą ar kitą asmenį iš miestų į kolchozus pirmininkauti, bet "trisdešimt tūkstantininko" vardas (dabar jau beveik išėjęs iš apyvartos) buvo taikomas tik anoje didžiojoje bangoje išsiųstiesiems.

Apie prof. K. Kriškėčiūną K. Jurgaitis teigia, kad jis po metų "partijos komitete, šluostydamiis prakaitą, prašė: Negaliu draugai, nesugebu". Atrodytų, lyg K. Jurgaitis pats būtų buvęs partijos komitete ir girdėjęs J. Kriškėčiūną taip kalbantį bei matęs jį net prakaitą besišluostantį. Iš tikrųjų, J. Kriškėčiūnas kolchoze, berods jau nebedirba, bet jis pabuvo jame kiek ilgiau kaip metus ir spaudoje, nepaisant net ir kai kurių pažadų neįvykdymo, jo pir-

(nukelta į 3 psl.)

ŽURNALISTAS WALTER LIPPMANN.

mo tikrybės ir tarp komunistinės ekspansijos tikrybės. Iš tikrųjų pasirinkimas yra tarp sunaikinimo galimybės ir komunistinės ekspansijos tikrybės. Sunaikinimo galimybės, jei mes rizikuosime karu, ir komunistinio ekspansijos tikrybės, jei mes to nedarysime.

Jei šitaip klausimą suprasim, mano Reston, gal būt, ir Foreman ir kiti greičiau pasirinks karo riziką negu komunistinės ekspansijos tikrybę.

Realus pažvelgimas į tikrovę, išsivadavimas nuo gąsdinančių iliuzijų ir prielaidų, gali grąžinti ir laisvę pasirinkti vienai iš alternatyvų, kuri yra mažesnė blygybė.

KAS KREIVĄ GALVOJIMĄ PALAIKO

Mokslininkų vardu buvo taip gausiai sudranatinama, išpučiama tikrovė, iškreipiamas jos vaizdas. Taip neseniai mokslininkų vardu buvo sudarinėjamas įspūdis, kad su atominiiais ginklais ateina žmonijos "visiškas sunaikinimas"... Kad tie mokslo vardu kalbėję žmonės nebuvo nuosirdūs ir kad jiems rūpėjo pirmoje eilėje ne žmonijos apsaugojimas, šiandien aiškiai matyti: tie, kurie tūkstančius parašų rinko prieš Amerikos atominius bandymus ir aliarmavo, kad visi pražus nuo užnuodyto oro, šiandien nerenka parašų ir tyli, kada atominiiais, sprogdinimais orą nuodija ne Amerika, o Sovietai. Jie tyli, o Sovietuose organizuojamos padėkos, kad Maskva atnaujino atominius bandymus.

KADA PREZIDENTAS RIZIKUOS

Prezidentas Kennedy kalbą

kad netiki kad reiktų kariauti, nes inčiūtyvas savo rankose turi Chruščiovo ir matys, iki kokio laipsnio galima spausti Vakarų, kad neperžengtų ribos, nepažeistų, kaip prezidentas kalbėjo, garbingumo ribos.

J. Reston pastebėjo, kad pareiškimų žodžiai be tikslaus turinio palieka skaitytojui neaiškumą. Neaišku ir kokia prasme pavartojamas žodis "garbingumas" ar "pažeminimas". Vyskupas Sheenas, lyg atsiliepdamas į klausimą, Journal American nusiskundė, kad nusikaltimai prieš garbingumą Amerikoje auga keturis kartus greičiau nei gyventojų skaičius. Jis kalba taip pat, kad kiekvienas negarbintas veiksmas sugriauja teisingumą ir norint garbingumą atstatyti reikia atitaisyti neteisę bei jos padarytą skriaudą.

Politechnikos institutas

Kauno politechnikos institute ši rudenį priimta naujų studentų 2,500. Viso institute bus dabar 7,500. Prie instituto veikia ir vakarinis kursas. Į jį priimta 900, o kursuose, kurie vykdomi korespondenciniu būdu — 300 nauji. Institutas turi savo filiales Vilniuje, Šiauliuose, Klaipėdoje, o nuo šių metų ir Panevėžyje. Pirmo ir antro kurso studentai turi atlikti darbus fabrikuose. Per savaitę po 16 valandų. Mokomojo personalo institute yra 80 žmonių. Direktorių prof. K. Baršauskas.

Adolfo SCHRAGERIO

PONAS SCHRAGERIS ASMENISKAI ISSPRENDZIA FINANSINES PROBLEMAS, kada jūs jas turite pirkdami naujus baldus.

Susipažinkite su augštos kokybės baldais, kurie yra gaunami labai prieinamomis kainomis.

Didelis pasirinkimas baldų valgomajam kambariui, saloniui — jie yra gaminti labai žinomų firmų. Taip pat baldai virtuvei, matracai.

Kada jūs norite įsigyti gerus ir puikius baldus jūs juos gausite pas SCHRAGERI.

1647 Second Avenue, N. Y. C.

Tarp 85 ir 86 gatvės • Tel. RE 7-2850

Tel.: Applegate 7-0349

Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET

BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolatos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpigiminiai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisyimas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Pamėginkite užėti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street

New York 2, N. Y.

Tel. AL 4-8319

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: Elizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

DABAR JOS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsigabenti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by Vneshepostorg

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį.

SIUNTINIAI APDRAUSTI, PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupsite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- NEW YORK 3, N. Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- LAKEWOOD, N. J., 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRANCK, Mich., 11333 Jos. Campau — Tel.: TO 7-1575
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill., 3212 So. Halsted Street — Tel.: 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave. — Tel.: WA 2-4035
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 606 Bridge St., N.W. — GL 2-2556
- PASSAIC, N. J., 176 Market Street — Tel.: GR 2-6387
- TROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue — Tel.: VI 1-5355
- ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- LOS ANGELES 22, Calif., 960 So. Atlantic Blvd. — AN 1-2994
- BOSTON 18, Mass., 271 Shawmut Ave. — Tel.: LI 2-1767
- WOODHAVEN 21, N. Y., 84-17 Jamaica Ave. — Tel.: VI 6-3330
- VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

TIK VIENAS DOLERIS!

DARBININKO administracija daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 6 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis. Norint ir toliau ta kaina DARBININKĄ išlaikyti, reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Kas prisiūs 1 dol. su nauju adresu, gaus susipažinti iki šių metų pabaigos. // Kas prisiūs 5 dol., gaus vieniemetį, // už 6 dol.—šiem ir 1962.

Kviečiame pasinaudoti metų pabaigos papiginimu ir užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti.

DARBININKO skaitytojų talka padės administracijai ilgiau nekelti kainos, nes darbas ir pragyvenimas vis brangeja.

Prašome pasinaudoti užsakymam šia atkarpa.

DARBININKAS

910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

Prašau siūsti laikraštį adresu:

Vardas ir pavardė

Adresas

Užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS DAN FATHERS
 First published in 1915. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
 ORGANĄ DARBININKŲ LIETUVIŲ ŽINIĄS
 Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIŠ
 Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išretlika redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel.: GLenmore 5-7281

Lietuvių tauta praeities ir dabarties rezistencijoje

Prof. Zenono Ivinskio paskaitos New Yorke

PROF. ZENONAS IVINSKIS kalba ateitininkų sendraugių susirinkime. Dešinėje Ateitininkų Federacijos gen. sekretorius kun. V. Dabušis. Nuotr. V. Maželis.

Iki kol pagaliau?

Redakciją pasiekė vieno skaitytojo laiškas ir siuntinys. Rašo, kad informacijai persiunčia gautą iš Vokietijos nedidelę knygėlę (56 pusl.). Knygelė yra spausdinta Lietuvoje, Vilniuje, 1961. Iš Berlyno išsiųsta 1961 rugpjūčio 18. Ant gelsvo voko užspausta vokiškai "Drucksache" (t. y. spaudinys, Printed Matter). Adresas užrašytas tokia pat rašomąja mašinėle arba adresografu, kaip ir ant melsvų vokų, kuriuose siuntinėjamas, niekam neprašant, "Tėvynės Balsas", redaguojamas Vilniuje. Jis taip pat siunčiamas iš Berlyno.

namos ir kurios ne, tai tą atžymėjimą reikia laikyti tinkamu. Muitinami tik didesni knygų kiekiai, o ne atskiri leidiniai. Svoris tos knygos taip pat nedidelis.

Bet gerai žinome, kad ne tik muitinė nepraleidžia ir teismas sunkiai baudžia už dar menkesnius kiekius kokaino, opijumo, marijuanos, pornografijos. O čia praleidžiama daugiau negu narkotikai. Pastarieji pražudo nedidelį skaičių patvirkėlių. Gi komunistinė narkotika iš anų "dokumentų" užgauna visos Amerikos garbę ir graso jos saugumui. Prašome pasiskaiti tyti iš tos "literatūros" keletą sakinių.

Iš tos pačios maskvinės gamyklos, kurios viena kolektyvo dalis yra Vilniuje, o antroji rytiniame Berlyne, atėjo ir ta neužsakytoji knygpalaiškė. Tai "Komunistų ir darbininkų partijų atstovų pasitarimo dokumentai". Tame pasitarime (so veščianija) 1960 lapkričio mėn. Maskvoje dalyvavo Sovietų Rusijos, jos satelitų bei kolonijų ir komunistinės Kinijos atstovai — viso 81.

"Amerikos imperializmas yra pagrindinė pasaulinės reakcijos tvirtovė ir tarptautinis žandaras, viso pasaulio tautų priešas" (10 p.) ... "Svarbiausia agresijos ir karo jėga — Amerikos imperializmas. Jis įkūnija savo politikoje karingosios reakcijos ideologiją" (20 p.) ... "Amerikos kariauna ruošiasi atnaujinti pražūtingus atominius bandymus" (21 p.) ... "Svarbiausia šiuolaikinio kolonializmo tvirtovė — Jungtinės Amerikos Valstijos" (29 p.) ... "Jungtinių Amerikos Valstijų vadovaujama imperialistinių valstybių vyriausybės ... mėgina nusiginklavimo derybas paversti tuščiais plepalais" (50 p.) ...

Nekartosime to pasitarimo "dokumentų" melo ir klastingumo, kuris dar labiau išryškėja, kai Sovietų Rusija atnaujina atominius bandymus, nes kalbama apie jų uždraudimą ir taiką ... Atsišaukimo purvinas melas ir prieštaravimai patiem sau buvo nurodyti Darbininko vedamajame 1960 gruodžio 23 ir atskirame straipsnyje gruodžio 30. Čia norime paliesti kitą reikalą.

Tų citatų pakanka suprasti, kuo čia svaidomasi. Sunkiau suprasti dabartinę Amerikos vyriausybę, pastatytą šio krašto sargyboje, kai ji specialiai leidžia tokiu būdu įžeidinėti ją pačią ir visą Amerikos tautą. Senasis senatorius Ciceronas paklaustų: "Quosque tandem?" Iki kol pagaliau? Kada bus tam galas?

Siuntinys turi New Yorke muitinės 1961 rugsėjo 14 atžymėjimą: "Passed free U. S. Customs New York". Taigi, pro mūto kontrolę praleista laisvai. Jei muitinės tik toks uždavins, kad ji turi sekti, kurios prekės mokesčiais apkra-

Prof. Zenonas Ivinskis, prieš grįždamas į Romą, New Yorke praleido apie savaitę laiko. Jis skaitė čia dvi paskaitas: vieną ateitininkų sendraugių susirinkime apie krikščionybės kelią Lietuvoje, antrą — 1941 metų sukilimo minėjime, kurį surengė Lietuvos Fronto bičiuliai. Abi paskaitos turėjo vieną bendrą giją — rezistenciją. Pirmoje paskaitoje profesorius pasakojo, kaip lietuviai tauta priešinosi kaimynų pastangomis ją nustumti krikščionybės vardu ir kaip toliau, priėmusi lotyniškąją krikštą, ištikimai jo laikėsi, gindama naują savo tikėjimą; buvo paliesti ir Bažnyčios santykiai su tautybe. Antroje paskaitoje palietė didvyriškąjį lietuvių pasipriešinimą bolševikinei okupacijai.

1251 metais. Mindaugas buvo popiežiaus Inocento IV pripažintas ir jo vardu vainikuotas pirmuoju Lietuvos karalium. Nors Mindaugas paskui kovojo su Vokiečių ordinu, o saviškių buvo nužudytas (1263), nėra duomenų, kad krikščionybės būtų atsisakęs ir katalikų tikėjimas Lietuvoje būtų visai nustumtas. Istoriniai duomenys rodo, kad Vytenio, Gedimino ir Algirdo bei Kęstučio laikais Lietuvoje būta vienuolių ir bažnyčių. Tikėjimui plačiau praskleisti kliudė nuolatiniai vokiečių riterių puldinėjimai. Lietuva jiems priešinosi, bet dėl to nenusigrėžė nuo priešio tikėjimo, tik tai jam įtvirtinti pasitelkė kaimynus lenkus, kai Jogaila tapo jų karaliumi. Nors buvo pastangų Jogailą padaryti stačiatikiu ir Lietuvai duoti bizantišką kryžių, bet tie projektai sudužo. O valdant didėlius rusų plotus, būtų buvę lietuviams daug lengviau prisiliesti prie jų tikėjimo. Čia ir pasireiškė lietuvių tautos dvejoja rezistencija: pasipriešinimas kryžiuočiams, ginant savo žemę ir laisvę, bet ir pasipriešinimas rusams provoslavams, priimant katalikybę.

KADA LIETUVIŲ TAUTA KRIKŠTIJOSI?

Prof. Z. Ivinskis stipriai pareiškė, kad reikia visiškai atmesti įsivyravusį teigimą, jog Lietuvos krikštą įvykęs tik tai ryšium su Jogailos vainikavimu Lenkijos karalium. Lietuvos krikštą 1387 nebuvo pirmasis. Pirmasis krikštijosi Mindaugas su visa savo šeima ir dauguma diduomenės 1250 —

KAS LIETUVIŲ TAUTĄ LENKINO?

Prof. Z. Ivinskis taip pat užsiminė, kad labai dažnai rašoma ir sakoma, jog lietuvių tautos žymią dalį sulenkino Katalikų Bažnyčia. Tokia pažiūra yra klaidinga bent iki 19-to amžiaus vidurio. Senoje nepriklausimoje Lietuvos valstybėje, nors ir unijoje su Lenkija, Bažnyčia daugiau rūpinosi lietuvių kalba, negu valstybės vadovaujama didikų ir bajorų. Pasiremdamas senesniais istori-

jos šaltiniais ir naujais dokumentais, aptiktais Vatikano ir kit. Romos archyvuose, prof. Z. Ivinskis pateikė gausių faktų, kaip Lietuvos kunigai ir vienuoliai rūpinosi lietuvišku giedojimu, pamokslais, išpažintimis, fundacijomis, kuriose buvo įrašoma, kad parapijoje turi būti kunigas, mokąs lietuviškai, o ir bažnyčiose lietuviškos pamaldos. Tuo tarpu bajorų seimuose, teismuose, valstybės įstaigose lietuvių kalbos nereikalauta. Pirmą sulenkėjo

bajorai ir didikai, gaudę lenkiškos kultūros, ir tik paskui lenkiškumo stiprėjimas atsiliepė bažnytiniam gyvenimui. Tai ypač atsiliepė 19-tam amžiuje, kai Lietuvos ir Lenkijos jungtinė valstybė buvo išdalyta, o bajorijos ir dvasininkijos lietuviškoji sąmonė pribleso.

REZISTENCIJA CARISTINEI RUSIJAI

Rusijai Lietuvą okupavus, susidarė didelis pavojus ir lietuvių bei katalikų. Prof. Z. Ivinskis nurodė, kad šiame pasipriešinime rusifikacijai ir provoslavimui didelį vaidmenį atliko Zemačių vysk. Motiejus Valančius. Jis praskynė kelią draudžiamajai lietuvių spaudai iš Tilžės, jis taip savo raštais, blaivybės dr-jomis ir parapiinėmis mokyklomis, kol jos buvo likviduotos, žadino lietuviškąją sąmonę ir stiprino katalikų tikėjimą. Nėra abejonės, kad katalikybė atlaikė rusinimą, kadangi su juo buvo siejamas ir stačiatikių tikėjimas. Be to, tautiniame Lietuvos atgimimo laikotarpyje nauja lietuvių kunigų karta yra parodžiusi daug ryžties ir pastangų lietuvių ginti. Jos vaidmuo yra per mažai pabrėžiamas, kai kada ir sąmoningai nusmelkiamas, ke-

(nukelta į 4 psl.)

SUKILIMO minėjimo dalyviai New Yorke spalio 1. Pirmoje eilėje iš k. į d. kun. K. Balčys, Tėv. L. Andriekus, O. F. M., V. Sidzikauskas, A. Kazickienė, dr. J. Kazickas, A. Galdikas. Nuotr. V. Maželis.

Laiškai redakcijai

(atkelta iš 2 psl.)

mininkavimas kaip tik buvo labai giriamas, ir buvo spausdinami net jo paties pasikalbėjimai su laikraščiu bendradarbiais, kuriuose J. Kriškščiūnas kaip tik gyrėsi savo darbo sėkmingumu, o ne "fiasco". Vienas toks iliustruotas pasikalbėjimas buvo išspausdintas net Amerikai leidžiamame sovietų žurnale. Gali būti, kad tie pagyrimai bei pasigyrimai ir nebuvo labai teisingi, gali būti, kad Kriškščiūnui ir nepavyko nieko geresnio tame kolchoze padaryti, ir gali būti, kad partijos komitete apie tai galėjo būti ir kalbėta, bet tokius dalykus galima tik spėlioti. Nepatikima, kad tokio pobūdžio pasikalbėjimą K. Jurgaitis būtų galėjęs girdėti, todėl toks "tikslus" tokio pasikalbėjimo atpasakojimas sukelia tik nepasitikėjimo šėšėlių visai informacijai.

Iš asmens, palyginti neseniai atvykusio iš Lietuvos, norėtųsi girdėti daugiau "plikos" informacijos, negu poleminių pobūdžio publicistikos.

Su pagarba

V. Rastenis

1961 m. rugs. 29 d.

tų mano mažiausių brolių, man padarėte".

Ir suprato Martynas, kad iš tikrųjų šiomis dienomis aplankė jį pats gerasis Kristus, kurį jis tinkamai priėmė.

Vertė K. Petrauskas

KUR MEILĖ

LEVAS N. TOLSTOJUS

(4) Tik, štai, mato Martynas, ties jo langui sustojus seną moterį, prekiautoją. Nešė ji didelį pintinį krepšį, kuriame dar buvo likę keli neparduoti obuoliai. Ant pečių turėjo ji maišą skiedrų, kurias vienoje statybos vietoje buvo prisirinkusi. Ji skubėjo namo. Nelengvas maišas senelei buvo įskaudinęs petį, ir šioje vietoje ji stabtelėjo pasitaisyti bei perkelti maišą ant kito peties. Tuo metu krepšį ji buvo čia pat ant kartinio akmens pastačiusi. Senutei besitvarkant, priėjo pro šalį ejęs suplyvantis kepure berniukas. Apsidairęs, vikriai siekė ranka į obuolių krepšį, ir tuojau norėjo pasprukti. Tuo akimirksniu atsi-grįžusi senutė nutvėrė berniuką už rankovės. Besistengdamas ištrūkti, vaikėzas blaškėsi, bet senutė stipriai laikė, nutraukė jam nuo galvos kepurę, tvėrė už plaukų. Berniukas rėkė. Senelė piktai barėsi grėmodama. Išvydęs šią sceną, Martynas net ylos vieton pa-

dėti nesėpėjo — sviedė ją ant grindų ir išskubėjo pro duris. Išbėgęs aukštyn, berniuką rado už plaukų tampama, krečiamą. Pikta, įsikarščiausi prekiautoja kolojo jį ir grąšino perduoti policijai, kaip vagį. Berniukas, kaip beįmanydamas, gynėsi; net ašarodamas teisinosi: — Aš gi nieko nepaėmiau. Už ką mane muši. Paleisk, bobule.

Martynas, norėdamas kuo greičiau išskirti, paėmė berniuką už rankos ir kreipėsi į senelę: — Paleisk jį, tamstele. Dėl Dievo meilės, atleisk jam.

— Aš taip atleisiu jam, kad ilgai atsimins. Policijai aš tą vagiškų perduosiu!

Martynas nesiliovė senę prekiautoją griaudinęs: — Paleisk jį, senele. Jis niekada daugiau taip nesielgs. Leisk jį jam eiti, dėl Dievo meilės!

Senė prekiautoja berniuką paleido, ir šis tuojau norėjo pasprukti, bet Martynas sulai-

kė ir liepė atsiprašyti senele prekiautoją ir žadėti niekad daugiau taip nebedaryti.

— Mačiau, tu ėmei obuolį, — sakė Martynas berniukui. Berniukas pavirko ir prašė si dovanojamas.

— Ot, taip, tai gerai! Dabar imk štai tą obuolį — ir Martynas, paėmęs iš krepšio obuolį, įteikė berniukui. — Aš sumokėsiu — tarė prekiautojai. — Tokiu būdu tie padaužtos tik tvirkinami. Jis turėtų būti taip atlygintas, kad visą savaitę prisėsti negalėtų! — piktai kalbėjo senė.

— Ak, tamstele, — prieštaravo jai Martynas. — Mums tik taip atrodo, o pagal Dievo mokslą — visai kitaip yra. Jeigu tamsta tik už tą vieną obuolį, tai turėtų bausti mus Dievas už mūsų nuodėmes? Prekiautoja tylėjo, o Martynas papasakojo jai iš šventraščio prilyginimą, kaip valdovas pasigailėjo tarno, atleido jam ir dovanojo skolą. O tas tarnas, nutvėręs savąjį skolininką, negailestingai mušė pastarąjį ir smaugė, reikalaujamas būtinai grąžinti jam skolą ir, be jokio pasigailėjimo, įmėdino kalėjiman. Prekiautoja ir berniukas klausėsi.

— Dievas mums įsakė — aiškino Martynas — visiems atleisti, kitaip nebus ir mums atleista.

— Visiems turime atleisti, o visų pirmiausia — neišmanėliams, — atsiduso linguodama galva senele. — Tai jau taip, teisingai, žinoma, bet jie per daug pasileidę.

— Tai mūsų, senių, pareiga juos mokyti, — aiškino Martynas.

— Panašiai ir aš manau, — pritarė senele. — Turėjau aš jų septynetą, bet tik vienintelė duklė man teišliko.

— Ir papasakojo senele, kur ir kaip ji su dukterimi gyvena ir kiek vaikaitių turi: — Mano jėgos išsekę, tačiau aš vis dar tebedirbu. Maži vaikaitiai daug eibių man pridaro, bet jie man ir labai geri. Niekas man tiek nemielas, kaip Ksiutka. Pas nieką ji neina, kai tik mane pamato. Tuojau šaukia: "Senele, mano mylimiausioji senele".

— Ir sena prekiautoja visai nurimo ir atsileido, sušvelnėjo. — Tai buvo tik eilinis vaikėzo pokštas. Teeinie jis sau su Ponu Dievu, — tarė senele, žiūrėdama į berniuką.

Senutė stengėsi maišą vėl ant pečių uždėti. Tai nebuvo jai lengva. Priėjęs berniukas pasisūlė: — Leiskit man, senele, maišą panešti. Man pakeliui.

Palingavo senutė galvą ir pakylėjo berniukui maišą ant pečių. Ir jie, sutaikinti, drauge nuėjo. Ji visai pamiršo net

paimti iš Martyno pinigų už obuolį.

Martynas stovėjo ir ilgai stebėjo abu nutolstančius, ir girdėjo juos geruoju šnekant. Toli akimis palydėjo juos Martynas ir sugrįžo į savąjį kambarelį. Pakėlė numestąją ylą, vėl sėdosi prie darbo.

Neilgai tedirbo, nes jau temo, ir ylos diriai sunkiai bebūvo žiūrėti. Dabar pastebėjo Martynas praeinančią vyrą, kuris uždeginėjo gatvių žibintus.

— Laikas jau ir man žiebtį šviesą — nutarė Martynas ir, uždeges lemputę, pakabino ją ir tęsė savąjį darbą.

Pabaigęs vieną batą, pavertęs pasukinėjęs jį rankose, gėrėjosi savo gerai atliktu darbu. Dabar sudėjęs savo įrankius, sušlavęs odos atraizas bei kitokios medžiagos liekanas, surinko šerius, vielas, ylas, pastatė lempą ant stalo ir paėmė nuo lentynos Evangeliją. Norėjo knyga atverti toje vietoje, kurioje vakar chromo odos juostelev buvo paženklines, bet knyga savaime atsidėngė visai kitoje vietoje. Ir jam, susimąstiusiam, staiga užnugarįje pasigirdo kaž koks šlamesys, lyg būtų kas iš lengvo ejęs, artinėjantis prie jo. Atsigrįžo Martynas ir nustebė: atokiau jo, tamsoje kambario kerteje, aiškiai stovi kaž kur matyti žmonės, kurių greitomis ir susijaudinęs

nei prisiminti negalėjo. Tuo metu aiškiai pasigirdo balsas: — Martynai, ei tu, Martynai, ar nepažįsti manęs?

— Kas esi? — paklausė Martynas.

— Tai aš — atsakė balsas. Ir iš tamsios kambarėlio kertes, maloniai besišypsas, žengė į priekį Stepanyčius ir, nelyginant, kokiame debeselyje, išnyko.

— O, štai ir aš esu — vėl kažkas prašneko. Iš tos pačios kertes, laiminga šypsena veide, su kūdikiu ant rankų, pasirodė moteriškė. Kūdikis gražiai šypsojosi, ir abu pranyko.

— Ir mes esame čia! — iš ten pat pasigirdo patenkinti balsai. Senė prekiautoja ir berniukas, abu gražiomis šypsenomis veiduose, patenkinti, iš tos pat apytamsės kertes žengė į priekį Martyno linki ir, kaip ir pirmieji, paslaptinai regėjimai išnyko.

Keistai, bet labai maloniai tie mistiški regėjimai nuteikė Martyną. Persižegnojo, užsidėjo akinius ir skaitė atsiskleidusioje vietoje: — "Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote, buvau ligonis, ir jūs mane aplankėte" ...

Tame pačiame puslapyje, kiek toliau, susijaudinęs Martynas skaitė: "Iš tikrųjų sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam

Ka Petras Jančys matė Lietuvoje

ROCHESTER, N.Y.

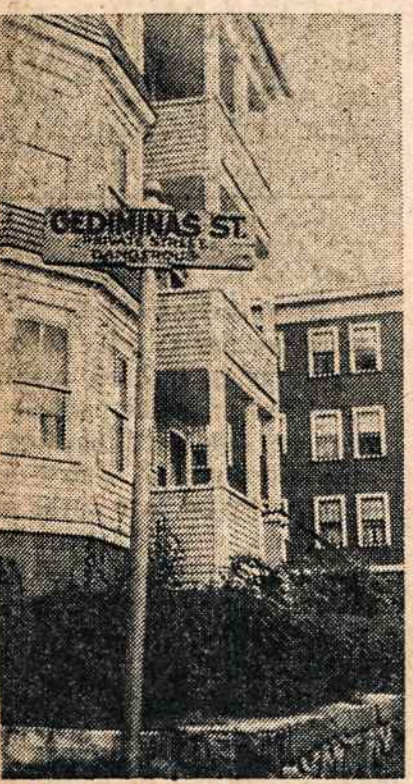
Po ilgų ieškojimų Lietuvos kelio, pagaliau senosios kartos lietuvis Petras Jančys šią vasarą turėjo progą apsilankyti tėvynėje ir vietoje susitikti su savo artimaisiais. Tik, deja, jo kelionė ribojosi Vilniumi, kur turėjo progą prabūti 3 dienas ir Rygoje, nors nenorėjo, 9 dienas. Į "Laisvės" organizuojamas ekskursijas nebuvo priimtas. Vykio lėktuvu Paryžius — Maskva — Vilnius — Ryga ir atgal taip pat per Maskva.

Vilnių sutikęs grupę lietuvių iš Bostono, kurie sudarė 3 vyrų delegaciją į Inturistą, kad gautų leidimą ilgiau pasilikti Vilniuje ir galėtų aplankyti gimines, gyvenančias kaimuose. Deja, leidimo negavė ir dar rūsčiai buvę pasakyta: "O kas jus čia kvietė". Vienas senosios kartos lietuvis norėjęs pasimatyti su savo motina (82 metų), gyvenančia kaime, bet leidimo negavęs. O vieną senutę nešė atnešė į Vilniaus viešbutį, kad pasimatytų su iš JAV atvykusia dukra. Vilniaus viešbutyje Jančys turėjęs progos

WATERBURY, CONN.

Sol. J. Augaitytės koncertas

Lietuvių moterų klubas ruošia tradicinį vakarą. Koncertinę programą dalį atliks Juzė Augaitytė iš Philadelphijos, buvusi Lietuvos operos solistė. Vakaras bus šv. Juozapo parapijos salėje spalio 14, šeštadienį; pradžia 7:30 val. vak. Po programos šokiai, kurių metu gros A. Jaraus orkestras. Bus bufetas ir loterija. Visas vakaro pelnas skiriamas lietuvių kultūriniam ir labdarybės reikalui. Klubas siūnia lietuviams siuntinius į Lietuvą bei Lenkiją, prisideda atstovauti lietuviams tarptautiniuose moterų organizacijų sąjūdžiuose, bibliotekoms užsako gerų lit. knygų ir tt. Klubas parengiamai būna jaukūs, įdomūs ir mieli. Svečių suvažiuoja ir iš kitų vietovių.

GEDIMINO gatvė Worcester, Mass.

pasimatyti su savo artimaisiais. Už 1 naktį su maistu Vilniaus viešbutyje mokėjęs po 35 dol. Prasčiausiai žmonės apsirėngę Maskvoje, kiek geriau Vilniuje, ir visai gerai Rygoje. Ryga esanti daug gražesnis miestas, kaip Maskva. Jančiui labai nepatikdavo, kai gatvėn išėdavo su cigaru, jį tuoj pat apsupdavo smalsuolių būrys, kurie jau seniai nematę rūkančių cigarus. Kai tik smalsuoliai pradėdavo rinktis aplink jį, jis pasišalindavo viešbutin.

Dail. Alfonso Dargio darbų paroda bus spalio 6 ART galerijos patalpose. Viso bus išstatyta 42 paveiksliukai.

ALRK Susivienijimo šventė rengiama spalio 15. Vietos kuopa iškilmingai mini šios organizacijos 75 metų sukaktuves. Šventė prasidės 11 val. pamaldomis šv. Jurgio liet. katalikų bažnyčioje, o 5 val. vakare iškilminga vakarienė.

Vieno milijono fondo labai lapkričio 11 šv. Jurgio liet. parapijos salėje bus linksmas vakaras. Vietos bendruomenės valdyba tuo vakaru nori sutelkti 1,000 dolerių milijono fondo nauda.

Vida Keibaitė spalio 8 išteka už Vyt. Radžiaus iš Ottawos, Kanados. Jungtuvės bus šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje, Rochester, N. Y. Vida Keibaitė buvo veikli choro ir skautų narė.

Marytė Krygerytė ir Liucija Makauskaitė išvyko Chicagon tęsti toliau pradėtų studijų.

Jos buvo labai veiklios lietuvių bendruomenės narės.

Kotryna Jankienė, rašyt. Jurgio Jankaus žmona, po sunkios vidurių operacijos sveiksta namie. Taip pat serga pulk. Pr. Saladžius, Genė Puodžiūnienė, Akv. Gudienė.

Petrui Narkeliūniui 65 metai. Tai vienas iš veikliausių šiuo metu senosios kartos lietuvių. Spalio 29 šv. Jurgio liet. parapijos salėje yra rengiami Petrui Narkeliūniui pagerbti iškilmingi pietūs. Pietus rengia jo draugai ir organizacijos, kuriose dirbo ar dirba.

Andrius Cieminis, veiklus vietos bendruomenės narys, jau antri metai studijuoja vietos universitete. Rengiasi mokytojo profesijai. Jis yra baigęs Panevėžio mokytojų seminariją.

Kazys Račkaitis, 48 metų, ir Kazys Povilaitis, 65 metų, praėjusį mėnesį mirė. Abu išgyveno JAV apie 12 metų.

Sakalo sporto klubo sportininkės dalyvavo vietos ukrainiečių sporto šventėje ir žaisdamos krepšinį laimėjo 1 vietą ir taure. Komandos vadovė Danutė Janušaitė, klubo pirm. Kostas Mačiulis.

Labiausiai perkamos knygos: Dr. J. Girniaus "Tauta ir tautinė ištikimybė", Vyt. Mačernio "Poezija", B. Brazdžionio poezijos rinktinė "Vidudienio sodai", Pr. Naujokaičio "Iliuzė tiltai" ir kt. Ilgo grojimo plokštelės: Čiurlionio ansamblio — Mes padanuosim, Alice Stephens sukaktuvinė plokštelė ir k. Sb.

Lietuvių tauta rezistencijoje . . .

(atkelta iš 3 psl.)

liant tik pasauliečius inteligentus ir dargi tuos, kurie tikėjimui buvo šalti arba su juo ko-vojo.

PASIPRIESINIMAS SOVIETINEI RUSIJAI

Antroje savo paskaitoje spalio 1, minint 1941 sukilimą Lietuvoje, prof. Z. Ivinskis pateikė atsiminimų ir faktų, kaip pirmos bolševikų okupacijos metu veikė lietuviškas pogrindis, ruošėsi sukilimui. Kaunas sukilėlių buvo užimtas anksčiau, negu į jį įėjo vokiečių kariuomenė. Visame krašte sukilime dalyvavo apie 30,000 activistų. Buvo sudaryta laikinoji vyriausybė. Ji suspėjo išleisti visą eilę įstatymų, kurių nemažai paliko visą vokiečių okupacijos metą. Sukilimas parodė, kad bolševikų tvirtinimai, jog "Lietuvos liaudis savanoriškai įsijungė į Sovietų Rusiją", buvo melu pamuštas pasaulio klaidinimas.

Toliau prof. Z. Ivinskis gyvais epizodais apibūdino lietuvių partizanų kovas su okupantu po antrojo pasaulinio karo. Tai naujųjų Lietuvos laikų heroiškos kovos laikai, primena

senosios Lietuvos Margio kovą su kryžiuočiais. Bolševikai stengiasi tuos Lietuvos didvyrius suniekinti, bet jų pastangos atsimušia į lietuvių širdis, kurios tebeplaka partizanų atminimu, jų drąsa ir pasiaukojimu.

Paskaitos pabaigoje prof. Z. Ivinskis paskaitė iš Sibiro lietuvių maldaknygės tas vietas, kurios tiesiog dega tėvynės meilės ugnimi ir žadina viltį susilaukti laisvės iškankintajai lietuvių tautai. S.

MOTERŲ SAJUNGOS DARBAI

New Jersey ir New Yorko apskričių Moterų Sąjungos kuopos po vasaros atostogų vėl pradėjo organizacinius darbus. Pirmoji eilę siunčiamos atstovės į Moterų Sąjungos seimą Chicagoje. Tikimasi, kad seimas atkreips dėmesį į rytinių pakraščių kuopų reikalavimus: gražinti apšvietos narėms lygias teises šioj garbingoj ir seniausioj Amerikoje katalikų moterų organizacijoj; tas teises, kurias visos narės turėjo

šią organizaciją įsteigus: dolerinių biznį, kuris nieko bendro neturi nei su lietuviškumu nei su kultūrine veikla, palikti apdraudus sekcijai. Antras gana svarbus įvykis — tai New Jersey ir New Yorko apskričių atstovių suvažiavimas, kuris įvyks Newark, 180 New York Ave., šv. Jurgio mažojo salėj, spalio 29 2 val. popiet. Suvažiavimu rūpinasi 68 kuopa. Tikimasi, kad atstovai ir svečių, gausiai atsilankys. M. Ada

PRANEŠIMAS SIUNTEJAM

Gabriel Reiner, Cosmos Parcels Express Korporacijos prezidentas, tik ką grįžo iš Maskvos

Šiomis dienomis iš Maskvos grįžo Gabriel Reiner — Cosmos Parcels Eépress prezidentas. Tenai jis susitiko su naujos firmos vedėjais, o toji nauja firma tvarko persiuntimą siuntinių, kuriuos čia priima Cosmos. Tos naujos firmos Maskvoje vardas Vneshposiltorg.

Iki šiol dovanų siuntinius, jų persiuntimą ir įteikimą tvarkė Intourist, tačiau turizmui į Rusiją vis didėjant, Intourist nutarė pašvesti savo visą dėmesį tikrai turizmo reikalams ir todėl buvo suorganizuota nauja firma tvarkyti dovanų siuntinius.

G. Reinerį patikino, kad naujoji firma Vneshposiltorg darys viską, pagerinti patarnavimą vi suomenei persiunčiant ir įtei-

KUN. LEONARDS MUSTEIKIS

KUN. LEONARDUI MUSTEIKIUI 50 METŲ

Omaha, Nebraska, gyvenąs kun. Leonardas Musteikis rugpjūčio 16 atšventė 50 metų sukaktį.

Gimė jis Laučūniškių kaime, Salako valsčiuje, Zarasų apskr. Baigęs pradžios mokyklą Salake 1924, įstojo į Zarasų progimnaziją, kuri vėliau buvo paversta pilna gimnazija. Gimnazijoje būdamas veikė ateitininkuose, skautuose, kur buvo draugovės draugininku. Gimnaziją baigė 1932 ir tais pačiais metais įstojo į Kauno katalikų seminariją. Subalankono šventimus gavo Panevėžio katedroje 1937 iš vysk. K. Paltaroko; diakono — Kauno baikalijoje iš vysk. T. Matulionio. Kunigu iššventintas 1938 arkivysk. J. Skvirecko. Baigė Vytauto Didžiojo universiteto teologijos — filosofijos fakultetą. Pirmąsias mišias aukėjo 1938 birželio 24 Salake. Pamokslą pasakė vysk. M. Reiny.

Jaunas kunigas pastoraciją pradėjo Južintų parapijoje vikaru. Duokiškyje mirus kun. K. Turlai, laikinai administravo parapiją, pavadavo kun. J. Dubniką Kiburiuose, 1939 paskirtas vikaru į Dusetas, kur sulaukė ir pirmos bolševikų okupacijos. Karo išvakarėse

1941 buvo bolševikų suimtas ir uždarytas Zarasų kalėjime. Prasidėjus karui ir pradėjus evakuacijai kalinius šaudyti, laimingu būdu pasisekė pabėgti iš kalėjimo ir pasislėpti, kol praūžė karo audra.

Vokiečiam okupavus Lietuvą, trumpam buvo paskirtas į Ramygalą, o 1941 rudenį į Seduvą, kur vikaravo iki antros bolševikų okupacijos. Pasitraukęs į Vokietiją, gyveno Gaustade prie Bambergo; čia sulaukė karo pabaigos. Vokietijoje dirbo įvairiose tremtinių stovyklose, kapelionavo gimnazijose ir darbo kuopose.

Į JAV atvyko 1949, apsisistojo Omahos mieste, Nebr. Padėjo kun. J. Jusevičiui atsivežti daug tremtinių. Nuo 1950 rudens paskirtas Gerojo Ganytojo vienuolyno kapelionu. Tas pareigas eina ir dabar. Vienuolių išlaikomoje mergaičių gimnazijoje dėsto religijos bei etikos mokslus.

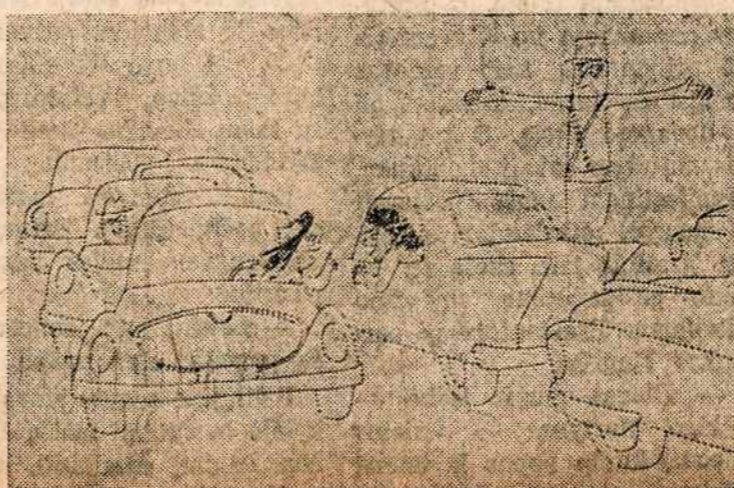
Salia pastoracinio darbo tęsė studijas. Jėzuitų Creightono univ. Omahoje 1957 gavo BA diplomą, o 1960 pedagogikos magistro laipsnį.

Sukaktuvinininkas daug veikė su jaunimu. Uoliai darbuosi

— Kazimieras Čibiras, žurnalistas, gyvenąs Montevideo, Urugvajuje, šiemet yra sulaukęs 50 metų. Yra kilęs iš Daugėliško vals., švenčionių aps., baigęs švenčionių lietuvių gimnaziją ir Vilniaus mokytojų seminariją. Nepriklausomoje Lietuvoje 1930 - 34 redagavo Marijampolėje šaltinį. 1941 Argentinoje, Buenos Aires, Lietuvos pasiuntinybėje dirbo informacijos darbu. Bostone, JAV, 1947 kurį laiką redagavo Darbininką. Dabar dirba Lietuvos pasiuntinybėje Urugvajuje. Informuodamas apie Lietuvą ir bolševizmą ispaniškai spaudai yra parašęs apie 400 straipsnių ir stambiai apie Lietuvą knygą "Lituanian" (1944). Pasirašinėje slapyvardžiu Verax.

— Jonas Čėsna iš Omahos paskyrė 1,000 dol. Dirvai pravesti romanų konkursą. Laimėtojas bus skelbiamas kitais metais Dirvos metinėje šventėje.

riai maloniai patarnaus kiekvienam ir tinkamiausiu būdu. (skb.)

GANDONESES

ATSIMINIMAI APIE POETĄ MAIRONĮ

Lietuvių Dienos, Nr. 9, spalio mėn., iliustruotas mėnesinis anglų ir lietuvių kalbomis lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas. Redaktorius Brn. Brazdžionis, red. kolegija: J. Tininis, D. Čibas, D. Polikaitienė ir M. Stark. Leidžia Antanas Skirius, Los Angeles. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif.

Siame LD nr. spausdinama, dar niekur liet. spaudoje neskelbtos Maironio poezijos, duodama kanaaninko Mykolo Vaitkaus atsiminimų apie didįjį mūsų dainių Maironį ir taip paminima 99 metų sukaktis nuo Maironio gimimo ir pradėdami šimtieji Maironio metai.

Poetas Stasys Santvaras rašo apie dirigentą Vytautą Marijonių, kurio portretas puošia žurnalo viršelį.

Plačiau aprašomas L. K. Moks

lo Akademijos suvažiavimas, duodama eilė skaitytų paskaitų santraukų.

Angliškame skyriuje paminėta ištrauka iš Sibiro tremtinės Armonienės knygos "Leave Your Tears in Moscow", kurią angliškai parašė inž. Algirdas Nasvytis, išleido amerikiečių leidykla.

Dailės puslapiuose pristatomas originalus dailininkas Jurgis Juodis, gausiai iliustruoti reportažai iš kultūrinio gyvenimo bei nuolatiniai apžvalgų skyriai.

LIETUVOS VYČIAI

Newark, N. J. — Lietuvos vyčių 29 kuopa rugėjo 30 šv. Jurgio salėje buvo surengusi vakarienę ir šokius. Vakarienė pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo Liudas Stukas, akomponuojant Algirdui Kačanauskui. Maldą sukalbėjo prel. L. Tulaba. Vakarienėje dalyvavo prel. Ig. Kelmelis, kun. P. Totoraitis, Lietuvos vyčių centro valdybos vicepirmininkė Helen Shields, apskrities pirmininkas L. Janonis. Vakarienę ir šokius rengė komitetas, kuriam pirmininkavo J. Remeika, talkino Christina Korbet, Charles Strolis, Eva Sharan, Julia Strolis, Georgis Basil. Ypatinga padėka priklauso veteranų pagalbininkų pirmininkei Rose Basil, kuri padėjo paruošti vakarienę. F. V.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SVENČIŲ PROGA

Lietuvių Prekybos Bendrovė Londone, sudarė specialius papigintus vertingus SIUNTINIUS

Pasinaudokite šia tikrai reta proga paremti savo artimiesiems. — Užsakyti siuntinius galima pas bendrovės atstovą

JONĄ DAUGIRDĄ

337 Union Ave. • Brooklyn 11, N. Y. • Tel. EV 7-4940

Reikalaukite medžiagų pavyzdžių

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

PATARNAUJAME DAUGIAU KAIP 100 METŲ

PASKUTINIŲ NUTARIMU DIVIDENDAI ISMOKAMI **3 3/4%** PER METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3/4% normalaus ir 1/4% specialaus priedo)

3 1/2% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS

NUO PADĖJIMO DIENOS

apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užsikite, rašykite ar telefonukite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūs pinigai tarnauja tik jums!"

IN BROOKLYN, N. Y.

Eastern Parkway Office: 539 EASTERN PARKWAY at Nostrand Avenue
Pirmadieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmadieniais — nuo 9 v. vakarais nuo 5 iki 8 v.
President 3-7000

Brodway Office: 135 BROADWAY at Bedford Ave.
Antradieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet
Pirmadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro
STagg 2-6676

IN NASSAU COUNTY MASSAPEQUA OFFICE: HICKSVILLE ROAD and JERUSALEM AVENUE Massapequa, N. Y.

Monday to Friday 10 A. M. - 4 P. M.
Friday Evenings 6 - 9 P. M.
PYramid 9-6100

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, SEIMOS, VAIKŲ (vairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 7-2155 Resid. ILLinois 8-7118

Stipendijos berniukam

Stipendijos lietuvių kilmės berniukams Marianopolio paruošiamajame mokykloje

Marianopolio paruošiamoji mokykla (Preparatory School), Thompson, Conn., praneša lietuviškajai visuomenei, kad lietuviai marjonai 1962 - 63 mokslo metais skiria neribotą skaičių stipendijų, kuriomis galės pasinaudoti lietuvių kilmės berniukai 9 - 12 klasės kursui. Kiekvienos stipendijos vertė - 1800 dol. Lietuviškąją visuomenę prašome apie šias stipendijas pranešti suinteresuotiems.

Iš kandidatų reikalaujama, kad būtų ypatingai gabūs moksle, pavyzdingo elgesio, atsidavę lietuviybės palaikymui ir sugebą prisidėti prie mokyklos gerovės palaikymo savo dalyvavimu ir šalia mokslo dalykų esančioje veikloje. Laimėjusieji stipendiją patys turės užsimokėti už knygas ir padengti kitas išlaidas, kurių susidarys apie 100 dol. metams.

Egzaminai 1962-63 mokslo metais nuskirti 1961 gruodžio 9, šeštadienį. Egzaminus (Secondary School Admiss. Tests) galima laikyti įvairiuose Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Europos ir kt. miestuose. Egzaminų mokesčiai 6.50 dol. Smulkesnių informacijų apie egzaminus ir kita, suteikiama, prisiuntus prašymą. Aplikacijos blankų ir kitų informacijų reikia teirautis iki š. m. lapkričio 15 adresu: Scholarship Chairman, Marianapolis Preparatory School, Thompson, Conn. Stipendijų laimėtojai bus paskelbti vasario mėn. pradžioje.

Šiais metais stipendijomis naudojasi II skyriaus studentai

JUBILEJAUS rengimo komitetas, vidury kleb. kun. J. Kinta.

Patersono lietuvių parapijos 50 metų sukaktis

Paterson, N. J. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos aukšnio jubilėjaus minėjimas bus spalio 15. Laiko tinkamai prisirengti tai didelei šventei liko visai mažai. Parapičiai kviečiami talkon gražiai papuošti bažnyčią, nes tikimasi daug svečių ne tik iš kaimyninių parapijų, bet ir iš tolimesnių vietovių. Pontifikalinės mišios, kuri

tai Petras Gailiūnas iš Greenpoint, L. I., N. Y., ir Pranas Šimutis iš Evergreen Park, Ill.

Kun. J. C. Petrauskas, MIC, Mokyklos vedėjas

rias celebruos vyskupas Brizgys, bus ryte 10 val. Mišiose dalyvaus ir Patersono vyskupas James McNulty. Pamokslą sakys kun. Pranciškus Giedgaidas, pranciškonas, kilęs iš šios parapijos. Kadangi bus svečių ir žymių svetimauciu, tai būtų labai gražu, kad kiekvienas lietuvis parapietis tą sekmadienį jaustų didelę pareigą dalyvauti iškilmingose pamaldose. Tą dieną bažnyčia turėtų būti pilnutėlė.

tingai prašomi šioje šventėje dalyvauti.

Naujosios bažnyčios statyba, kad ir nelabai sparčiai, eina pirmyn. Pereitą savaitę nežinoma aukotojas atsiuntė 100 dol. auką. Gaunama aukų ir iš kitų parapijų. Antanas ir Antanina Mockeliūnai iš Brooklyn paaukojo 50 dol. Gailla, kad ne visi patersoniečiai savo pareigą atlieka. Yra ir visai atsisakančių aukoti.

Klebonas ir bažnyčios stovy

Izabelė Keraitienė, ilgametė pirminkė Pabaltijo moterų kl. kuris gražiai reiškiasi lietuviškaj ir labdarybės veikloje, buvo sunkiai susirgusi. Dr. L. Plechavičius jai padarė 2 operacijas šv. Juozapo ligoninėje, Bronx, N. Y. Dabar visai pasveiko ir vėl pradėjo dirbti. Ji yra labai dėkinga dr. Plechavičiui už nepaprastai gerą gydymą ir rūpestingą priežiūrą.

Birutė Rūgytė, Margaritos ir

PATERSONO choras 1916 metais, vidury sėdi kleb. kun. J. Švagzdys.

Vakare bus banketas Alexander Hamilton vieš. 55 Church St. (prie Market St., Paterson, N. J., vos 2 blocai nuo sustojimo vietos New Yorko autobusu, kurie išeina iš Port Authority, 7 Ave. ir 42 St., New York). Banketo bilietus reikia įsigyti iki spalio 8 parapijos klebonijoj, 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J., tel. AR 1-1693, arba pas banketo vedėją Antaną Juškaitį, 104 Graham Ave., Paterson, N. J., tel. AR 4-1152. Bilieto kaina vienam asmeniui 6 dol. Parapijos klebonas kun. J. Kinta prašo parapičius kuo daugiau į banketą atsilankyti. Banketo metu bus ypatingai pagerbti pirmieji šios parapijos steigėjai. Jiems bus parengtas garbės stalas. Jie ypa

dos komitetas stengiasi surasti lėšų visokiems būdais. Pereitą sekmadienį paskelbė vaju plytų ir marmurinių plytelių, kurios bus naudojamos bažnyčios frontui papuošti. Pirmieji į tai atsiliepė Jonas Sprainaitis, kuris nupirko 10 plytų už 10 dol. ir A. Ališauskienė, nupirkusi 5 marm. plyteles taip pat už 10 dol.

Jono Rūgijų duktė, baigė Patersono aukštesnę mokyklą ir, kuri laiką dirbusi šv. Juozapo ligoninėje, dabar įstojo į tos ligoninės gailingųjų seserų mokyklą. Piliiečių klubas rengia didelį balių, kuris įvyks spalio 28 d., 7 val. vak. naujojo klubo salėje, 62 Lafayette St., Paterson, N. J. Barb. Paež.

PAS VOKIETIJOS LIETUVIUS

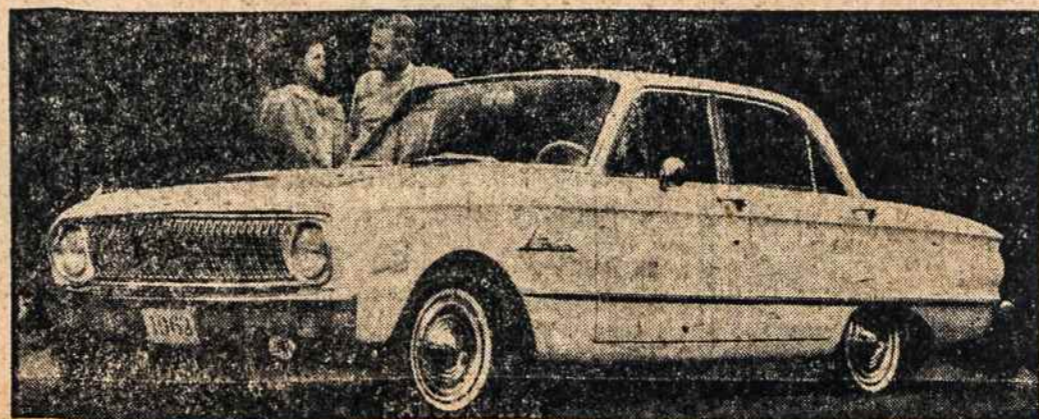
Tėv. Kęstutis Trimakas, S.J., iš Amerikos atvyko vieneriems metams studijuoti į Miunsterį.

Kun. Aleksandras Miccas, buvęs Sventonių gimnazijos direktorius ir kapelionas, iš Gaultingo buvo atvykęs atostogų prie Baltijos jūros.

Į salezių gimnaziją iš Hamburgo išvyko apie 20 berniukų.

Vasaros metu Hamburgo lietuvius aplankė lietuviai iš kitų kraštų, atvykę atostogauti. Nemaža lietuvių jaunimo stovyklavo Huetttenfelde, kiti buvo išvykę į kitas stovyklas.

Kristina Šikšniūtė išvyko vieneriems metams mokytojauti į Ameriką.

FALCON 1962

Baltimorės žinios

Suaugusiųjų klubas spalio 8, sekmadienį, tuojau po 8:30 v. mišių šv. Alfonso mokyklos kambariuose turės svarbų metinį susirinkimą. Visi nariai raginami dalyvauti. Bus renkama nauja valdyba ir aptariami veiklos planai.

Sodalietės rengia ekskursiją į Longwood Gardens, netoli Wilmington, Delaware. Pirminkė Eugenija Pazneikienė ragina visas nares dalyvauti ekskursijoje ir iš anksto įsigyti bilietus. Autobusas išvyks nuo parapijos mokyklos 8:30 v. ryte.

40 valandų atlydai šv. Alfonso bažnyčioje bus spalio 15, 16 ir 17. Procesijoje sekmadienio ir antradienio vakare dalyvaus ir mokyklos vaikai. Visi parapičiai kviečiami kuo daugiau dalyvauti atlyduose.

Didysis choras spalio 1 pradėjo giedoti per sumą 10 v. Choro pirminkas Jurgis Galka kviečia į chorą įsijungti daugiau žmonių. Repeticijos vyksta kiekvieną sekmadienį tuojau po sumos mokyklos kambariuose.

Sol. Aldonos Stempuzienės koncertą rengia Lietuvių Bendruomenės Baltimorės skyrius spalio 21 lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Sol. A. Stempuzienė yra koncertavusi visuose Amerikos miestuose, Pietų Amerikoje ir dainavusi lietuvių operoje Chicagoje. Po koncerto bus šokiai, kuriems gros J. Lekevičiaus orkestras, Aldona Marcinkevičienė organizuoja bufetą.

Lietuvių posto 154 legionieriai spalio 15 Town Hall, 8036 Eastern Ave., rengia jautienos kepsnio (Bull Roast) užkandžius. Sokiams gros geras orkestras nuo 1 iki 6 v. popiet.

Kunigunda Dėdinienė, naujakurė, mirė šv. Agnietės ligoninėje rugsėjo 27. Trys kunigai aukojė mišias už jos sielą šv. Alfonso bažnyčioje rugsėjo 30. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdęs vyras Juozas, nuliūdusios dukros Ona, Marija ir Kunigunda, nuliūdę sūnūs Juozas ir Jonas ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

RADIJO VALANDĖLĖS

LITHUANIAN MELODIES
DETROIT - WJLB
1400 banga
šeštadieniais 5-5:30 popiet
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI
HARTFORD WPOP
1410 klc.
Sėkmadienį - 11-12 val. diena
Vedėjas J. Petkaitis
60 Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS
BALSAS
PHILADELPHIA WTEL
860 .banga
šeštadieniais -
Vedėjas Adolfas Gaigalas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šėst. - sekm.
8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v. v.
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.

IŠ VISUR

Vatikano sekretorius kardinolas G. Cicognani specialiu raštu pranešė Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų kongregacijai, kad jų įsikūrimo Putnam, Conn., 25 metų sukakties proga Sv. Tėvas teikia savo apštalikiškąjį palaiminimą. Sukakties šventė minima spalio 15.

St. Girdvainis, Lietuvos atstovas prie Svento Sosto, drauge su kitų kraštų atstovais prisistatė naujam Vatikano valstybės sekretoriui kardinolui G. Cicognani.

Dr. S. Ankudas, gydytojas, gyvenęs Baltimorėje, šeštadienei lituanistinei mokyklai išpareigojo kasmet skirti po 300 dolerių mokinių lietuviškam reikalui premijuoti. Mokykla įsteigta 1949, turi 8 skyrius, apie 70-80 mokinių, išsilaiko iš tėvų mokesčio 10-15 dol. už vaiką. Parapinės mokyklos patalpas duoda prel. L. Mendelis.

Petras Jurgėla rugsėjo 30 sulaukė 60 metų. Jis yra Lietuvos skautų kūrėjas, Nepriklausomybės karų Lietuvoje dalyvis - savanoris, Lietuvos kariuomenės kapitonas, žurnalistas ir eilės originalių knygų ir vertimų autorius. Yra gimęs Amerikoje, Jersey City, N. J., bet prieš I pas. karą tėvų parvežtas Lietuvoje. Tėvai buvo kilę iš Dūkijos, Varėnos. Lietuvos skautus ir skautes įsteigė Vilniuje 1918 m. Pirmas rašė skautiškaus klausimais 'Ateityje', vėliau ir kituose laikraščiuose. Yra dirbęs Draugo redakcijoje, parašęs monografiją apie Dariaus - Girėno skridimą per Atlantą. Rankraštyje turi plačią Lietuvos skautų istoriją. Gyvena dabar Long Islande prie New Yorko.

Lietuvių Studentų Sąjungos Amerikoje naujai išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Arvydas Rimas, vicepirm. Rima Kašubaitė, sekr. Birutė Cicėnaitė, izd. Jonas Vaičiulis, spaudos reikalams - Rūta Kviklytė ir Algirdas Saulis, užsienio reikalams - Jūratė Gailiūnytė. Revizijos komisiją sudaro D. Benkraitytė, M. Paukštys ir Eligijus Sužiedėlis. Centro Valdybos būstinė Chicagoje.

Lietuvos vyčių choro pirmasis koncertas įvyks ne lapkričio 15, kaip buvo Darbininke skelbta, o lapkričio 12, sekmadienį, 2:30 v. popiet Jaunimo namuose. Programoje dalyvauja solistai Pr. Bičkienė ir Al. Brazis.

ŽVAIGŽDĖ VIRŠUM GIRIOS

ALĖS ROTOS romanas

Vaizduoja senosios Lietuvos gyvenimą Mindaugo laikais. Idiliški kaimo vaizdai, šventės, senieji papročiai ir ano meto žmonės patrauks visus skaitytojus. Knyga išleido DARBININKAS, 374 psl., kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

Jakštas—meno konservatorius Chicagoje

Alfredas J. Jakštas nuo rugsėjo 1 paskirtas meno paveikslų konservatoriaus pareigoms Meno Institute Chicagoje. Netiksliai spaudoje buvo informuota, kad jis kilęs iš Klaipėdos krašto. Iš tikro, A. J. Jakštas yra gimęs 1918 spalio 31

ALFREDAS J. JAKŠTAS

ropos valstybių didžiuosius muzėjus. Priklausė šv. Petro liet. parapijai So. Bostono ir Lietuvos vyčių So. Bostono kuopai. Yra vedęs ir augina dvi dukreles — Janetą 15 ir Juliją 13 metų.

Jo tėvas Vladas J. Jakštas kilęs iš Nemaninių kaimo, Pagirio parapijos, Siesikų valsč., Ukmergės apskr. Į JAV atvyko 1910 ir apsisėjo So. Bostone. Pradžioje dirbo restorane, vėliau pramoko virėjo amato, o 1921 įsigijo savo prekybą, kurią išlaikė iki 1953. Studentaudamas sūnus Alfredas taip pat padėjo tėvui. Susilpnėjęs sveikatai, gydytojų patarimas, Vladas Jakštas 1958 persikėlė gyventi į Miami, Fla.

V. J. Jakštas nuo 1914 buvo šv. Petro lietuvių parapijos kolektorius, priklausė LDS 1 kuopai, šv. Vardo draugijai, šv. Vincento dr.-jai, ALRK Federacijos skyriui, Lietuvių Piliiečių draugijai. Savo darbu ir aukomis daug padėjo marjonams Thompson, Conn., Nukryžiuotoj, Jėzaus seserims Brockton, Mass., Putnamo seserims, lietuviams pranciškonam ir kt. Buvo vienas iš pirmųjų Darbininko platintojų ir rėmėjų. (K.)

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELĖS (Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo 4.50)	\$3.50
Man Lietuvos prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Christmas Carol, sol. L. Juodis (angl.), mažo formato PL	1.00
Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštelės	8.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių	4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišraus choro 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuota, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rožės ir tylius vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgrota 12 liet. patriot. maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Allee Stephens liet. kompozitorių 3 kūriniai (stereo \$6.00)	5.00
A. Stephens, 15 rūtų šalių, 10 dainų ir 7 kalėdinės giesmės	5.00
Čiurlionio ansam. Mes padainuosim, 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Milžino paunksmė, B. Sruogos, Montrealio liet. dram. teatro vaidinimas, 3 plokštelių albumas	15.00
Kam gi liūdėti, V. Stankus, tango ir valsas	1.00
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
20 operų arijų, A. Dičutė-Trečiokienė (3 plokštelės)	12.00
Lietuvių šokių rinkinys, A. Sabaniauskas	5.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	5.00
Zirginėliai, Montrealio liet. dram. vaikams pasaka	5.00
Lithuanian, 2-speed record course	3.00

Plokštelių albumai gaunami:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE

910 Willoughby Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

Ponas Toks

Ponas Toks, šutes visą vasarą, kai sulaukė šaltesnių rudens dienų, ir vėl susiraukė, it nebūtų pakviestas į garbės prezidiumą.

— Tie orai nesitaiko prie žmogaus, — numykė, — O kuriam kitam galui būtų, jei ne žmogui. Tikros Jungtinės Tautos ...

— Ar nesimaišo tau galvoje? — bambtelėjo kaimynas, kurį ponas Toks vadino sate-litu, nes kartu ejo pasivaikščioti. — Ir ką bendro turi Jungtinės Tautos su Brooklyno oru?

— Labai daug, — atsėvė ponas Toks. — Pirmiausia, esi neišmanėlis. Pasimokytum geografijos iš Lietuvių Enciklopedijos. Ten aiškiai parašyta, kad Jungtinės Tautos yra New Yorke, o ne Brooklyne. Supranti?

— Kur čia nesuprasi, — pritarė sate-litas. — Bet skirtumo tai jokio: tas pats oras ir šia-pus ir anapus Williamsburgho tilto.

— Visiškai ne! — ginčijosi ponas Toks. — Šia-pus tilto yra oras portorikietiškas, o anapus — sovietiškas. Ar neužuodi?

— Nič nieko!

— Matyti, turi dar šienligę. Jei turėtum kurpiaus uosle, aiškiai pakviptų rusišku batū. Nagi, patrauk truputį daugiau į savo šnerves! Ir ką!

— Lyg ir užuodžiu. Rodos, atsiduoda aulū ...

— Matai! Šienligė jau bus praėjus, o kvapas liko. Dar nuo pereitų metų, kai čia Nikita Chruščiovas lankėsi. Aš sakau: New Yorke kvapas sovietiškas neiškvipto. Na, dar patrauk! ...

— Rodos, neša iš anos didelės dėžės prie kranto.

— Tai Jungtinės Tautos. Ar neskaitei, kaip jos drumščia orą Konge?

— Konge?! — išsižiojo palydovas. — Juk Kongas, sako, už Atlanto ... Nė dramblys neužuostų.

— Palauk, ne taip greitai! Mes kalbame apie mažiau iš-mintingus padarus, negu gyvū-liai. Mes kalbame apie žmones. Va, sprogsta atominė Sibire — ir užteršia viso pasaulio orą. Sibiras gi toliau už Kongą.

— Tai tiesa. Ir ką mes tu-rime daryti?

— Nieko. Visų pirma reikia išsiimti iš kišenės padą.

— Kokį padą?

— Ogi šitą! — ir ponas Toks iš sate-lito apsiausto iš-traukė susirietusį ir prišvinku-sį vidpadį. — Šita!

— Tai kaip jis pas man at-sirado?

— Kaip? Aš įmurgdžiau į tavo kišenę iš artimo meilės. Tai brangus daiktas, brolyti. Nešk į Jungtines Tautas — gau-si didelius pinigus.

— Už ką?

— Už tą ženklą, kuriuo da-bar tvarkomas pasaulis. Tai Chruščiovo bato atgyvena. Man ją parvežė chruščiovinės "Lais-vės" ekskursantas iš Maskvos.

LOS ANGELES, CALIF.

Kristaus Karaliaus šventė bus spalio 29. Iškilmingos mišios 10:30 v. Salėje bus minėjimas su programa.

Balfo vakaras bus spalio 21, 7 v. v. Bus meninė programa, šokiai ir veiklos valgykla. Vėsi kviečiami dalyvauti ir paremti kilnų šalpos darba.

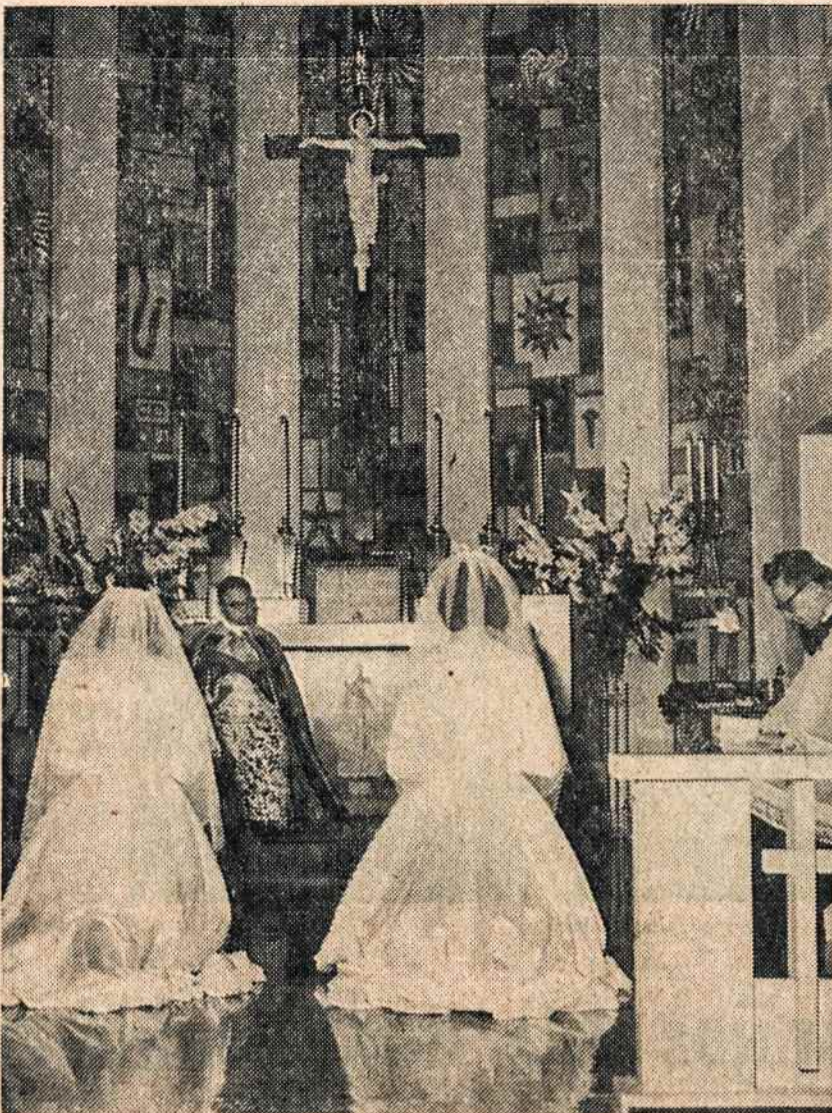
Šeštadieninė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 16. Užsiregistravo 30 mokinių. Į naują tėvų komitetą išrinkta: J. Motiejūnas, V. Kevalaitienė ir Giedrė Gudauskienė. Mokyklos vedėju yra Ignas Medziukas. Mokykloje dirba dar šie mokytojai: kun. A. Valiuška, ses. M. Lourda, O. Razutienė, Balsitnė ir Birutė Čiurlionienė.

Juozas Kilmonis, Rūtos Lee tėvelis, krisdamas susilaužė 3 šonkaulius. Gydosis namie.

Lietuvių radijo valandėlės gegužinė bus spalio 8 Arroyo Seco parke, prie N. 60 Ave. Pradžią 12:30 v. Valandėlei vadovauja Bruno Gedeminas. Ji girdima kiekvieną šeštadienį 8 v. ryto iš KBLA 1490 KC Burbank, Cal., stoties.

Kan. Antanas Steponaitis, išbuves tris mėnesius ligoninėje, rugsėjo 19 grįžo į šv. Kazimiero kleboniją.

Juozas Polikaitis, baigęs karo tarnybą, įsikūrė gyventi Los Angeles, Calif. (L. Z.)

NEKALTAI PRADĖTOSIOS SVČ. MARIJOS kongregacijos seserys spalio 15 minės savo įsikūrimo JAV 25 metų sukaktį. Vaizde naujokės duoda vienuolės įžodį Putnam, Conn., seserų koplyčioje. Nuotr. B. Kerbelienės.

VISI KVIEČIAM I ALR FEDERACIJOS KONGRESĄ

ALR Katalikų Federacijos 36-tas kongresas įvyks Detroite spalio 21-22 d. Detroit Leland viešbutyje. Detroito ir apylinkių ir kaimyninio Windsoro lietuviai kviečiami dalyvauti pamaldose ir kongreso iškilmin-game užbaigime.

Pamaldos bus spalio 21, šeštadienį, 8 v. ryte Dievo Apvaizdos bažnyčioje, spalio 22, sek-madienį, 11 v. šv. Antano bažnyčioje.

Iškilmingas kongreso užbaigimas bus spalio 22, sekmadienį, 2 v. popiet Detroit Leland viešbutyje. Kalbės vysk. V. Brizgys, Pr. Vainauskas ir dr. A. Sažiedėlis.

Meninę programos dalį atliks šv. Antano parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Mateikos.

Banketas įvyks sekmadienį, 6 v. v. Bilietus galima išgyti pas banketo komisijos narius: E. Pauraziene, Vl. Bublį, J. Mikailą, L. Heinią, M. Simonį ir O. Valatkiene.

Detroito katalikiškos organizacijos raginamos greičiau išrinkti atstovus į kongresą, nes vardai ir adresai turi būti pranešti ALRKF centro valdybai ne vėliau spalio 14. Informacijų reikalais kreiptis pas S. Garliauską, arba pas R. Valatką.

— Dr. Vaclovas Tumasonis su žmona Vida šią vasarą lankėsi Europoje ir dalyvavo tarp-tautiniame neurologų kongrese Romoje. Dr. V. Tumasonis reziduoja Chicagoje.

BUYERS FOR INSTITUTIONS!!

WE FEATURE:
U.S.D.A. PRIME & CHOICE MEATS
"GRADE A" POULTRY PROVISIONS
ALL SPECIALTY FOODS
Purveyors to the Finest Clubs, Hotels, Restaurants and Institutions since 1945 — Special consideration to Religious Institutions.

NORTH JERSEY BUTCHERS, INC.

"House of Quality"
WAYNE, NEW JERSEY

MU 4-2777

Temple 5-0211

DETROIT, MICH.

Vladas Mingėla su žmona ir sūnum Šarūnu atstogas praleido Philadelphijoje, Pa. Be to, aplankė New Yorką, Hartfordą, Seymour, Conn.

Dievo Apvaizdos rudens jautienos pietūs įvyks spalio 15, pobažnytinėje salėje.

Balfo vėjus jau pradėdamas. Aukų rinkėjai žada aplankyti kiekvieną lietuvišką namą. Jei ko nerastų namuose, prašom auką pasiūsti Balfo direktorei Elžbietai Paurazienei, 17403 Quincy, Detroit 21. Vėjus tęsis visą spalio mėnesį.

INCINERATORS

THE KENERATOR CO.

Div. of Morse Boulger, Inc. — 80 5th Avenue, New York City. INCINERATORS and REPAIRS. Also Parts and Supplies. Garbage and Refuse Destructors. Special consideration to Religious Institutions. WA 9-8000

INTERBORO INCINERATOR CO.

968 Mac Donald Ave., Brooklyn Fireboxes Repaired & Rebricked. Replacement Parts for all Makes of Incinerators. Special consideration to religious institutions. Tel.: GE 8-5365

REAL ESTATE

Ridgewood & Vicinity — Are You Selling Your Home? Put it in the National Spotlight by listing it for sale with The MURRAY AGENCY. When multiple listed, over 70 local offices, employing over 250 sales-people are working for you-and-as a member of Transamerica Real Estate Corp.; the leading nationwide system of housing specialists; your home is nationally exposed to qualified buyers throughout the U.S.; incoming buyers are referred directly to their office. For fast effective results list your property with The Murray Agency, 45 Broad St., Ridgewood, N.J. — OL 2-2181.

RAILINGS - WELDING

ANTHONY LENA

CUSTOM RAILINGS - WELDING - FABRICATORS - PORTABLE WELDER. Special consideration to Religious Institutions. — 98 So. Central Ave., Elmsford, New York. LY 2-8442

WATERPROOFING

QUICK MAINTENANCE Co.

71-21 65th Street, Glendale, L. I. WATERPROOFING - PAINTING WHITE WASHING Special consideration to Religious Institutions EV 6-9166

ACADEMY WATERPROOFING & CLEANING CORP.

42-17 27th Street, L.I.C. 1, N.Y. Waterproofing - Steam Cleaning Hand washing - Pointing - Masonry - Caulking Special consideration given to religious institutions. Tel. EM 1-0052

HENRY SPIELBUEHLER

263-18 Hillside Ave. Floral Park, L.I. N.Y. Only General Electric products used Special consideration to Religious Institutions FI 3-8000

AMICO WATERPROOFING

Waterproofing Specialists Painting - Caulking - Cement Coat-ing. Special consideration to Religious Institutions. All Work Guaranteed. — 89-47 163rd St., Jamaica, L.I. Tel. EV 6-9240 - RE 9-4900 (24 hour Service)

DELIGHTFUL DINING IN MID-MANHATTAN

Complete Luncheon 95¢

Served Monday thru Friday 11 a.m. to 2 p.m. The Country House Restaurant Is available on Saturdays for Luncheons, Teas, Fashion Shows, Card Parties • For details please call Mr. Halprin at WI 7-6550

BOND'S FIFTH AVENUE

FIFTH AVENUE AT 35th STREET Or Joseph James Gibney at YUKON 6-5125

CONTRACTORS

Thos. M. DePaoli, Inc. — Builders - Contractors. Mem.: Builders Assoc. of Westchester County. Custom builders of homes, remodeling, alterations, masons, painting, water-proofing. Spec. consideration to religious institutions. Mahopac Ave., Croton Falls, N.Y.; 914 CR 7-3339.

Vincent J. Musto, MASON CONTRACTOR—2918 Paine St., Bronx. M & E Mason Contractors, Alterations, Violations removed, Brick Pointing, Waterproofing, Concrete repair work; driveways, porches & granite & steps. Special consideration to relig. institutes. TA 3-8347.

HARSEY ELECTRIC CO., INC.

1900 Commerce St. Yorktown Heights, N. Y. Specialists in Every Type of Electrical Work Special consideration to Religious Institutions. — Tel. YO 2-2766

P. & J. CONTRACTORS

BRICK & CEMENT WORK Plastering - Garages - Institutions Free Estimates Given Special Consideration to Religious Institutions AS 8-9109

SOUND ELECTRIC

Licensed Electrical Contractor ATTICS - BASEMENTS WIRED 220 Service Priced Right Special Consideration to Religious Institutions FL 2-4515 SU 5-6426

ROOFERS

I DO roofing myself cheap. All repairs. Stop any leak. Caulking siding, gutters, Storm work. Free estimates. Special consideration given to religious institutions.

Alfons. AMityville 4-2151.

DISPLAY

FRED G. MacKENZIE, INC.

107 Reade St., N.Y.C. — Only authorized RIXON Door Check Sales & Service. All makes Door Closers repaired; tempered glass door maintenance. Fast dependable service. Special consideration to religious institutions. A Fleet of Trucks On-The-Job Service. Tel. BA 7-6852.

JOSEPH CHARLA IRON WORKS

Beachwood Ave. & 2nd Street New Rochelle, N. Y.

Ornamental - Structural - Special Designs. Free Estimates and Literature on Request. Special consideration to Religious Institutions. NE 2-3393

MARCANDO BROS.

Estbl. 1930 Garages - Driveways - Walks Foundations - Terraces - Porches Stone & Block Walls. Special consideration to religious institutions. 134 Murray Ave., Yonkers, N. Y. YO 5-6820

Bernardini Cast Stone Co.

3451 DeLavelle Ave., Bronx Specializing in: STEPS - WINDOW SILLS - COPINGS. Special consideration to Religious Institutions. FA 4-7064

Sacred Vessels

- REPAIRED
- REFINISHED
- REGILDED

(Ecclesiastical Approval)

Items left on Monday — ready by Friday, Complete plant & facilities on premises. Manufacturing all essentials for the Catholic Church. Inspection invited.

Phone

PAUL PAPA

BEEKMAN 3-4600

GENERAL CHURCH GOODS CORP.

40 Worth St., N. Y. C.

UNI-TAL WINDOWS & DOORS

Exclusive 8 1/2 Inch Glass Louvers for greater beauty for Schools - Commercial - Institutions Special consideration to religious institutions. Tel.: 203 - TO 9-8222

CHILDREN BOARDED

CHILDREN CARED FOR BY THE DAY by MOTHER & LICENSED NURSE. — Catholics welcome. — Reasonable prices. Convenient to all Transportation. Tel. MA 2-2481.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLENmore 5-7281

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE 84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - takų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petruskas

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET

buvusi

J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

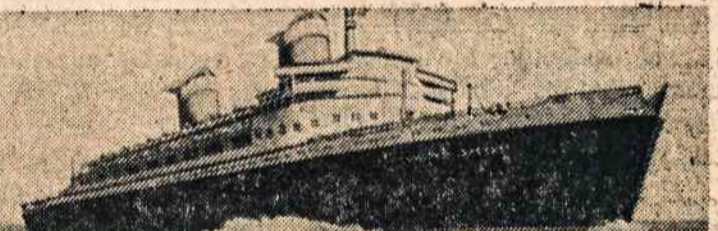
PETRO LISAUŠKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviam

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

— HAVEN REALTY —

Kelionių būras iktuvalis ir laivais. Apraundimas gvyvėbės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudoos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama-kainomis.

RITOSTAME LIETUVIŠKAS VESTUVĖS SAJŲS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI Tel. MU 3-2928

VACYS STEPONIS

SPORTAS

RINKIMŲ REIKALAIŠ

Centrinė rinkiminė komisija skelbia, kad S. Amerikos lietuvių Fasko valdybos ir revizijos komisijos rinkimams yra nominuoti šie kandidatai:

Chicagos apylinkės Petras Baltramonas, Jonas Degutis, Zigmantas Degutis, Rimantas Dirvonis, Jonas Ilčiukas, Romas Kožėnas, Viktoras Motušis, Klausutis Pūdykaitis, Edvardas Sulaitis, Zigmantas Žiupsnys ir Povilas Žumbakis.

Clevelando apylinkės Algirdas Bielskus, Audronė Gelažytė, Vytautas Jakubaitis, Kazimieras Karalis, Juozas Kijauskas, Laimutis Klimas, Algirdas Nasvytis, Jaunutis Nasvytis, Algis Penkauskas, Henrikas Pikturna ir Elvira Vadopalienė - Sikšniūtė.

Fasko nariai gaus iš C. R. komisijos balsavimo lapą, kurį, atžymėjus pasirinktus 7 kandidatus, reikės grąžinti Centrinei Rinkiminei Komisijai. Rinkimai baigiami š. m. spalio 20.

K. Merkis, CRK pirmininkas

Sekmadienį futbolą

Ši sekmadienį Lietuvos Atletų Klubo abi futbolo vienuolikos žaidžia namie, Bushwick HS stadione (Putnam ir Irving Ave.), Ridgewoode. Mūsų šios priemonės yra GAAC, kuris dabar stovi pirmoje vietoje. Pirmosios komandos pradeda 2:30 val., o rezervinės — 12:45.

College Point SC : LAK 5:0

Pereitą sekmadienį mūsų pirmoji komanda patyrė trečią iš eilės pirmenybių pralaimėjimą. Mūsų šios kartą žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Kerekes, Remėza II, Starolis, Margaitis, Mizara; Butrimas, Stucky, Remėza I, O'Hara, Budraitis.

Rungtinių pasekmė pati nusako mūsų komandos stiprumą. Aikštėje matėsi vienuolika visai treniruotų žmonių. Labai aktuali ir dar neįspręsta vidurio saugo problema. Tokioje padėtyje negalima atleisti laukti padoresnių pasekmių. Rezervinė pralaimėjo 0:2.

Atletų Klubo veikla

Atletų Klubas metų pabaigoje, atrodo, be sportinės veiklos sekmadieniais, dar žada užpildyti savaitgalius rengiamais vakarais. Spalio 14, šeštadienį, klubo patalpose bus alutis (beer party) su šokiais, grojant Starolio orkestrui. Spalio 21 bus nusipelnusių sporto veikėjų Ky nasto ir Kliveckos pagerbimo vakaras. Lapkričio 11, šeštadienį, senųjų narių vakaras (Old timers party). Lapkričio 18 rudens balius — šokiai, meninė programa Atletų klubo kaimynystėje pastatytos moderniškos Ridgewoode Lane kėglių istaigos salėje. Toje pačioje salėje, kurioje laisvai telpa virš 500 žmonių, LAK sportininkai ruošia Naujų metų sutikimą, kokio dar New Yorkas nėra turėjęs. Apie tai plačiau bus kita karta.

Kaip žinome, Lietuvos Atletų Klubas, išlaikydamas 5 futbolo komandas bei kultivuodamas krepšinį, globoja gražią dalį mūsų jaunimo, tad jam visuomenės parama teiktina ir reikalinga.

Atletas

IR KAIP Jie ten kalbasi, ar tik ne angliškai?

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Skėma — Amerikos meistrų klasė. Kazys Skėma iš Detroito, kuris neseniai laimėjo Michigano valstijos titulą, įkeltas į USCF meistrų klasę su 2227 tš. vertinimu. Džiugi naujiena. Sveikiname.

Ta proga dera priminti, kad Skėma po laimėtų 1950 ir 1951 m. Bostono pirmenybių ir antros vietos Naujos Anglijos pirmenybėse turėjo USCF ratingą — 2297, kuris tuo metu buvo aukščiau Tautvaišo ir kt.

S. Amerikos lietuvių šachmatų p-bių Clevelande oficialiu rengėju Faskas paskyrė vietos žaidimą. P-bių suorganizavimo talkininkai: dr. A. Nasvytis ir K. Merkis.

Pirmenybių data lapkričio 23, 24, 25 d. d. P-bėse bus rungtiniamasi dėl pereinamos Lietuvos Laisvės Avilio dovanos. Dovana iš juodo ažuolo, gauto iš Lietuvos, išdrožinėta prof. Končiaus rankomis. Į p-bes norima sutraukti kuodaugiausia mūsų šachmatininkų, itin kviečiami jaunuoliai, kurių geriausiems paskirtos specialios dovanos. P-bės 6 ratų, šveicarų sistema, tad visiems bus galimybės parinkti taškų, nežiūrint, kad drauge bus ir mūsų "dieji" vyrai.

USCF naujoji šachmatininkų klasifikacija (Chess Ratings) rodo lietuvių, įvertintus šitaip: Meistreriai — P. Tautvaišas, P. Vaitonis, K. Skėma. Ekspertai — G. Šveikauskas, A. Zujus, V. Palčiauskas. A klasė — E. Staknys, A. Vilutis, M. Bružas, A. Sukys, J. Poluikis, K. Merkis, F. Salkauskas, A. Makaitis,

S. Makutėnas, V. Karpūška, V. Skibniauskas, L. Šveikauskas. B. Klasė — A. Gilvydis, A. Leonavičius, R. Girnius, S. Trojanas, J. Vilkas, Sr. (pavardės surašytos įvertinimo eilė, pradedant nuo didžiausio Tautvaišo — 2284 ir baigiant Vilko 1607).

Didžiojo Bostono atviros pirmenybės įvyks spalio 12-15 Cambridge YMCA patalpose. 6 ratai, šveicarų sistema, atskirai A ir B klasių žaidikams. So. Bostono L. P. D-jos šachmatų klubas siūnia savo jaunuolius: Algį Makaitį, Algirdą Leonavičių ir Ramūną Girnių dalyvauti tose p-bėse.

Rygoje rugsėjo vidury buvo tarptautinis turnyras, dalyvaujant Lietuvos, Latvijos ir Rytų Vokietijos komandoms. Vladas Mikėnas žaidė pirmąjį lentoj.

Jugoslavijos turnyras eina prie pabaigos. Po 15 ratų, jauna sai Amerikos meistris Bobby Fischer ir pr. metų pasaulio meistris M. Tal iš Rygos turėjo po 11-4, Gligorič 10½, estas P. Keres ir Petrosian po 10 tš. Kitas amerikietis A. Bisguier turėjo 8 tš. Beliko 4 ratai, kurie iš likusių suporavimų daugiausia žada M. Taliui, todėl reikia laukti, kad jis pralenks Fischerį. Fischerį laukia dar sunkios kovos su Keresu, Najdorf, Petrosianu ir Ivkovu. Iki šiol Fischeris eina be pralaimėjimo, bet ar pavyks jam išverti?

DISPLAY

OSSINING LAWN MOWER SERVICE, INC.

25 Camp Wood Rd., Ossining, N. Y. Expert Repairs — All Types of Mowers. Sales & Service of professional machines for institutions. Special consideration to religious institutes. — John Dykstra, pres. Wilson 1-2749

FOR THE VERY BEST PLASTIC FURNITURE COVERS CUT, PINNED, OR FITTED

Call for free estimates. Special consideration to religious institutions.

LOUIS R. LUCCI

ES 6-5212

LANDSCAPE FORESTERS LTD.

65 Pondfield Rd., Bronxville. TREE SPECIALISTS. Est. 1919. Spraying Insect Control - Fertilization - Cavity work - Pruning - Bracing. Special consideration to religious institutions. Tel. DEerfield 7-2271; Nights, Sun., Holidays WH 8-6290.

OIL BURNER

EFFICIENCY HEATING & APPLIANCES

555 Tonelle Ave., Jersey City, N. J. Institutional Directors! Give a Thought to the Cold Days Ahead and Save on Heating Bills. Keep Heat Up and Fuel Costs Down this Winter. Easy monthly payment plan. Special consideration to Religious Institutions. — OL 3-6700.

FLOOR SERVICES

HANSEN & SYVERSON, INC.

Canopus Hollow Rd., Putnam Valley, N.Y. — Lake 8-4588 — Wood and Cork Floors laid scraped and refinished; Asphalt & Rubber Tile laid, gymnasiums scraped & lined. Write to: P.O. Box 643, Peekskill, N. Y.

Floor Coverings, Carpets, Linoleums, Floor & Wall Tiles. Carloads and carloads in stock. Installation by experts. Free estimates; special consideration to religious institutions. **MASTER FLOORS**, Route 4 & 17th St., Fairlawn, N. J. Eves. till 9 P.M., closed Sat. at Noon during July & August. SW 7-5414.

CARPET RENTAL

JOE DALY'S RUG RENTAL FOR WEDDINGS
Red & White Aisle Carpets
Reasonable Rates
Prop.: B. McHugh
MO 9-1502

PIANO & VOICE

PIANO & VOICE
A short Gospel Method Progressive Jazz Classics — All professional styles taught. Beginners and Advanced — Gospel or Jazz Voice; — Coaching. Your Tune written out for Copyright. Any musical problem helped. Call anytime HY 1-6349

PAINTING

NICK DE ROSA

56-22 - 136th Street, Flushing — PAINTING & DECORATING, General Contractor; Inside and Outside Work; Paper hanging, Floor scraping. Free Estimates. Special consideration to Religious Institutions. Tel. IN 3-5988

J & J. PAINTING

INTERIOR & EXTERIOR PAINTING & PLASTERING
Queens and Brooklyn only. Special consideration to Religious Institutions. HA 6-4222

PAINTING CONTRACTOR

INTERIOR - EXTERIOR
Spraying homes outside with special material, 10 Year Guarantee. Reasonable prices — Clean Work. BO 8-7758

EMIL DUPAS, 5866 - 57th Street, Maspeth, L.I., N.Y. — Painting & Decorating — Brush and Spray — Institutional - Residential - Industrial — Interior and Exterior. Special consideration given to religious institutions. — Phone EM 6-6886.

SCHOOLS

SALESIAN HIGH SCHOOL
New Rochelle, New York
Salesian Fathers
Rev. Emil F. Ardellione, S.D.B., princ.
450 Students — 4 year College Preparatory Course — \$25 month.
New Rochelle 2-0248

HOLY FAMILY DAY NURSERY
174 Franklin Ave., Nutley, N. J.
Conducted by the
FRANCISCAN SISTERS OF ST. ELIZABETH. — Contact Mother Superior Guistana — North 1-0919

BERLING CAKE DECORATING SCHOOL
Candy and Baking
1465 3rd Ave., New York City
RE 4-5475
Day and Night

NURSING HOME

IRWIN NURSING HOME "Where Patients are Guests". 24 hr. professional nursing service, outdoor patio, planned entertainment, 1 floor level, Novena services on Mondays, Confession & Communion monthly. Convalescent, chronic, aged, diabetic, bed-ridden, strokes. Reasonable rates. 109-45 Farmers Blvd., Hollis, Queens, N. Y. — SP 6-1234.

Liberty Nursing Home—1543 East New York Ave., B'klyn.; reg. pharmacist; providing reg. nursing supervision for aged/infirm. Near O. L. of Loretta & Presentation churches. Spec. diets, recreat. therapy. Let us help you lighten your burden with our understanding care. Low weekly - monthly rates. EV 5-0304.

LAURA PARKER Nursing Home
153 Meadow Lane
New Rochelle, New York
NE 2-7509 NE 2-6110
Personalized Service — Chronic - Aged - Post Operative - Convalescents
Donald L. Redner, Owner & Director

HOTELS

HOTEL AMERICA
145 West 47th Street, N. Y. C.
300 Fireproof Rooms. Completely renovated. Newly decorated. 21" TV — Free radio. Restaurant - Valet - Beauty parlor - Barber shop. Free parking. Special consideration to religious groups. Tel. CO 5-6300.

BIRFIELD HOTEL
215 West 83rd Street, N. Y. C.
Refined Friendly Atmosphere
Transits Accommodated
TV available. Daily - Weekly and Monthly Rates. TR 4-6400

BRESLIN HOTEL
29th Street & Broadway
Near Penn Station
Transits - Permanents. 450 Rooms; Radio - TV Low weekly & monthly rates. Special consideration to religious groups. — Tel. MU 5-9600.

BROADWAY CENTRAL HOTEL
in Greenwich Village
at 673 Broadway — N. Y. C.
SINGLES - DOUBLES
Special Weekly Rates. Special consideration to Religious Groups. Tel. OR 4-6300

HOTEL MANSFIELD
12 West 44th Street, N. Y. C.
Near Times Sq. - U. N. - Radio City - St. Patrick's Cathedral - Empire State Bldg. Newly decorated rooms & Suits. Reasonable rates. Special consideration to religious and other groups. Ext. 5 MU 2-5140.

TAUPYKITE CHICAGOS SENIAUSIOJE LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖJE

Mes mokame...

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000.00

apdrausta Federalinėje Valdžios istaigoje:

Federal Savings and Loan Insurance Corporation

Pinigus padėti ir atsiimti galite per paštą. — Mes apmokame pašto išlaidas.

MIDLAND SAVINGS

and Loan Association

4040 ARCHER AVENUE • CHICAGO 32, ILL. Phone: CL 4-4470

August Saldukas, Prezidentas

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

RESTAURANTS

LA MARCHAL Supper Club, Inc.
Announces the Opening of its
RESTAURANT - BAR
Bar at 837 Nostrand Ave. (Corner President), B'klyn.; Restaurant at 1200 President St., B'klyn. Featuring Business Mens Lunch 11 A.M. - 2 P.M. — PR 3-8892 - PR 3-9139.

Carl Hoppl's **WESTBURY MANOR**
Jericho Tpke, Westbury, N.Y. — Tel. Edgewood 3-7117. Erich Gruentier, Mgr. Lunch served daily from 12:00 - 3 P.M. Dinner: from 5 P.M.; Sunday Dinner from noon. Closed Tuesday. Continental Cuisine. Banquet facilities to 150. Organ music Fri. & Sat. Free parking. Completely air-conditioned. Spec. consideration given to religious groups. Member of Carte Blanche, Diner's, Am. Express.

BANQUETS - WEDDINGS SOCIAL FUNCTIONS
FORT SCHUYLER INN
50 Pennyfield Ave., Bronx, N. Y. TA 2-9455
Special consideration to Religious Groups. Free Parking.

GRIPSHOLM RESTAURANT
Inc.
324 EAST 57th STREET
NEW YORK 22, N. Y.
Finest Swedish Smörgasbord Luncheon - Cocktails - Dinner
AIR COOLED PL 9-6260

RESTAURANTS

For the Finest Dine at the Good Old NEW CAMPUS Restaurant — 106 West 32nd Street — PE 6-4121 Under New Management. Proprietors: Louis Gazza & Philip Mercalli. Special consideration given to religious groups. Free Parking after 6 P.M. Diners Club Member.

TOM PEPE'S STAKE CASINO

33 University Pl., (at 9th St.) NYC Charcoal Pit Guided Menu — Free 3 Hour Parking — Special consideration to Religious Groups. Tel.: AL 4-7499

"New York Dining at its Best" — **GILHULY'S Restaurant and Bar**
729 8th Ave. (at 46 St.), N. Y. C. Estbl. 1893 — Delicious Luncheons & Dinners served in homelike atmosphere. Daily and Sunday. Convenient to Coliseum, Theatres and St. Patrick's Cathedral. Special consideration to relig. groups; accommodates 15-60 people. JU 2-9507.

DIORIOS KING COLE RESTAURANT

1527 Williams Bridge Rd. (Corner Poplar St.), Bronx. Italian-American Restaurant catering to functions in our completely new Regina Room. Special consideration to religious groups. TA 2-9380.

PETRULLO'S RESTAURANT
Polify Rd. & Essex St., Hackensack, N.J. "For the Finest in Dining" Luncheon - Dinners à-la-Carte. Party accommodations. Special consideration to religious groups. Member Diner's Club. DI 2-1299.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. VIrginia 6-1800

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa. POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street WORCESTER, MASS PL 4-6757 PL 4-1165

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn. Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Apatauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS CHICAGOJE

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue — Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Ave. — Tel. LA 3-0440 - 9852

Ambulance patarnavimas dieną ir naktį

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

TRAVEL BARGAINS!!

ONLY AN EXPERT AGENT CAN OFFER YOU:

- Expert Foreign Travel advise and Tour Planning
- Group and Independent Tours throughout the world
- Air and Steamship Tickets and Official Rates
- Cruises — Hotel Reservations — Car Rentals.

Make Sure to Contact Us First

KOCH TRAVEL BUREAU

206-208 EAST 86th STREET, N. Y. C. — Tel. LE 8-5600

Westchester Branch — 195 Mamaronek Ave., White Plains, N.Y. Tel. WH 6-0002

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininkas ateinančią savaitę dėl Kolumbo šventės išeis trečiadienį, spalio 11, tik vienas numeris.

Jonas Budrys, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, buvo sunkiai susirgęs širdimi ir paguldytas Boulevard ligoninėje Astoria, N. Y. Gydosį jau trečia savaitė. Ligonio sveikata gerėja. Gydytojai tikisi, kad galės netrukus grįžti namo.

Joana Prosevičienė, Vlados Brazaitytės motina, mirė spalio 1 Medelyne, Kolumbijoje, po sunkios ir ilgos ligos. Palaidos už jos vėlę bus spalio 7, šeštadienį, 10 v. pranciškonų koplyčioje. Velionės vyras dr. F. Prosevičius dirba vienoje Medelyno ligoninėje.

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, spalio 8 išvyksta Europon dalyvauti pavergtų tautų seime Paryžiuje.

Metinės rekolekcijos Brooklyno pranciškonų vienuolyne prasidės spalio 8 d. ir tęsis visą savaitę. Rekolekcijoms vadovaus Tėv. Norbertas Svambaris, O. F. M., iš Kennebunkporto.

Lietuvių Studentų Sąjungos New Jersey skyrius rugsėjo 29 susirinkime išsirinko naują valdybą: pirm. Algis Saulys, vicepirm. Stepas Augulis, sek. Aldona Skripkutė ir Irena Bražinskaitė, išd. Zenonas Zapasnikas. Susirinkimai nutarta daryti kas mėnuo penktadienio vakarais Liet. Kat. Bendruomenės Centro namuose Kearny, N. J. Lietuviai studentai kviečiami išrašyti į skyrių pas sek. A. Skripkutę, 146 Forest St., Kearny, N. J.

Kun. dr. Stasys Valiūšaitis perkeltas į šv. Rozalijos parapiją Brooklyne. Jo naujas adresas: 1230 65th St., Brooklyn, N. Y.

Nauji Darbininko skaitytojai

Pr. Narvydas iš Brooklyno užsakė A. Martušius, Detroit. Mich. J. Petekis prisijungė prenumeratą Joe Joseph, abudu iš Hartford, Conn., Ir. Garunkštienė iš Jericho, L. I., užsisakė sau ir savo tėvams, V. Z. Daugvillams, gyvenantiems Brooklyne. Taip pat Plainview, L. I., naujai įsikūręs Sigitas Bobelis su šeima užsiprenumeravo Darbininką.

Darbininko administracija sveikina naujus skaitytojus ir linki geriausios sėkmės!

Ieškoma moteris arba slaugė, kuri galėtų prižiūrėti sergančią moterį. Galima gyventi vietoje arba kitur, pagal susitarimą. Dėl sąlygų skambinti vakarais po 5 val. VI 7-6101.

WILLIAM J. DRAKE —
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: Hickory 1-5220

Brangiai Motinai

A + A

JOANAI PROSEVIČIENEI

mirus, didžiam liūdesy Vlada Brazaitytė - Prosevičiūtė su šeima nuoširdžiai užjaučia

KUN. V. DABUŠIS, P. JURKUS, S. SUŽIEDĖLIS

LB New Yorko apygardos suvažiavimas

Rugsėjo 23 Amerikos Lietuvių Piliečių klubo salėje Brooklyne įvyko Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos apylinkių suvažiavimas. Septynios apylinkės atsiuntė atstovų apie 40.

Suvažiavimą atidarė apygardos pirmininkas D. Penikas, į darbo prezidiumą pakviesta Antanas Reventas ir Stasys Dziukas, sekretoriauti Henrikas Miklas. Lietuvos gen. konsulo J. Budrio sveikinimo žodį perdavė kun. L. Jankus. Raštu sveikino Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas. Žodžiu suvažiavimą sveikino LB garbės teismo pirmininkas J. Šlepetys; ugningą kalbą pasakė dr. P. Vileišis, LB Tarybos narys iš Waterbury, Conn. Vliko ir Alto vardu sveikino dr. A. Skėrys, L. N. T. pirmininkas V. Rastenis pareiškė šiltus linkėjimus, A.L.T. S-gos centro valdybos vardu sveikino dr. Br. Nemickas.

Apygardos veiklą apibūdino pirm. D. Penikas; pajamų, išlaidų apyskaitas pateikė išd. A. Maceika. Pranešimą padarė ir kontrolės komisija.

Apygardos valdyba renkama dviem metams. Nuo 1959 birželio jai pirmininkavo D. Penikas, vicepirmininkais buvo V.

Alksninis, Pr. Naujokaitis, išd. A. Maceika, sek. J. Maurukas, kultūros tarybos pirm. A. Dimas, socialinių reikalų vadovė E. Čekienė, organizacinių reikalų vadovas A. Varnas. Vėliau pasitraukus E. Čekienei, į valdybą įėjo Romas Kezys. Į naują apygardos valdybą išrinkta: A. Maceika, A. Setikas, R. Kezys, Z. Jūrys, A. Vakselis, K. Bačiūskas, A. Varnas.

Baigęs darbo posėdžius, toje pačioje salėje buvo literatūros vakaras ir vaišės.

Prof. L. Tulaba, šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, dalyvavęs Liet. Katalikų Akademijos suvažiavime Chicagoje, aplankęs visą eilę lietuviškų kolonijų, svečiavęsis Newarko paseminarijos kurso draugų kun. P. Totoraitį, į Romą išskrido spalio 2 vakare.

Ričardas ir Raimunda Kontarimai susilaukė antrojo sūnaus, kuriam parinkti Pauliaus - Vytauto vardai. Pirmasis sūnus Andrius - Remigijus yra vienerių metų. Ričardas Kontarimas buvo veiklus studentas ateitininkas New Yorke. Baigęs mokslus, dabar dirba Ames, Iowa, ir drauge ruošiasi chemijos doktoratui.

SUKILIMO minėjime spalio 1 Festivalio restorane deklamuoja aktorius Henrikas Kačinskas, už stalo. Inž. A. Novickis, prof. Z. Ivinskis, prof. J. Brazaitis. Nuotr. V. Maželis.

Sukilimo prieš bolševikus minėjimas

1941 metų sukilimo ir rezistencijos minėjimą surengė Liet. Fronto bičiulių New Yorko skyrius spalio 1 Festivalio restorane. Atidarė ir vadovavo Kęstutis Kudžma, pakvietęs ir prezidiumą laikinosios vyriausybės narius — prof. J. Brazaitį, inž. A. Novickį, pulk. J. Šlepetį, Pr. Vainauską, paskaitininką prof. Zenoną Ivinskį, aktorių Henriką Kačinską. Pradžioje išklautyta Kipro Petrausko įdainuota plokštelė "Saulėle raudona". Ta daina, transliuota per Kaulo radijofoną, buvo sutartas ženklas pradėti sukilimą. Apie

Išnuomojami viengungiams 2 arba 3 kambariai su baldais. Atskiras įėjimas, visi patogumai. Yra šaldytuvai ir elektrinė plytelė. Vienas blokas nuo Parko, patogus susisiekimas. Kreiptis vakarais telef. MI 7-7630.

Parduodamas vienos šeimos gražus namas su dviem su puše miegamųjų. Pilnai įrengtas su apšildymu, didelis plotas (90x100) žemės, du garažai, arti mokyklos ir krautuvų, prie gero susisiekimo, Richmond Hill rajone. Kreipti VI 7-4224.

sukilimą ir tautos rezistenciją paskaitą skaitė prof. Z. Ivinskis. Meninę dalį išpildė aktorius Henrikas Kačinskas, paskaitęs A. Vaičiūlaičio "Milžinų dainą" ir padeklamavęs vieną partizanų eilėraščių. Maldą už žuvusius partizanus sukalbėjo kun. V. Dabušis. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas ir kavutė įvyko rugsėjo 19 Apreiškimo parapijos salėje. Maldą sukalbėjo kun. St. Raila. Prof. J. Brazaitis pristatė svečią prof. Zenoną Ivinskį, kuris kalbėjo apie krikščionybę Lietuvoje, išryškindamas praeities svarbiuosius momentus. Po paskaitos buvo visa eilė klausimų. Susirinkimui pirmininkavo Algis Vedekas.

BOSTONO ZINIOS

Prof. P. Virmauskis yra vienas iš kukliausių žmonių. Jau praėjo 45 metai, kai yra išventintas kunigu. Per tuos 45 metus prelado nuveiktų darbų būtų didelis sąrašas. Gražiai sugyvena su visais savo parapičiais ir senaisiais ir naujaisiais ateiviais. Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė emėsi iniciatyvos suruošti prelatui pagerbimą. Pobūvis ruošiamas lapkričio 5 Lietuvių piliečių dr-jos salėje. Kiek liks pelno, eis parapijos mokyklos remontui.

Lituanistinės mokyklos tėvų metinis susirinkimas kviečiamas spalio 5, 7:30 val. vak. parapijos salėje.

Prof. J. ERETAS savo šeimoje 1947. Iš k. į d.: Birutė, Ona Eretienė-Jakaitė, mirusi 1954. Jūlytė, prof. J. Eretas, Aldona, stovi Laisute ir Juozas.

Prof. dr. Juozas Eretas Bostonan su paskaita visiems lietuviams atvykus spalio 7. Tai nuostabią žinias ir įdomus kalbėtojas, be to, daug nusipelnęs Lietuvai ir lietuvių tautai. Jis ir dabar visur kovoja, kad Lietuvai ir visam Pabaltijui leistų greičiau grįžti. Jis dabar atkeliavo iš Sveicarijos Amerikos lietuvių aplankyti.

Prof. Z. Ivinskis dalyvavo N. Anglijos vyčių atstovų suvažiavime, kuris vyko So. Bostone, šv. Petro parapijos salėje. Profesorius pasidžiaugė vyčių veikla ir palinkėjo sėkmės. Savo Vytimi, kaip pabrėžė profesorius, Lietuvos vyčiai Amerikoje gali didžiulis, nes tai ženklas valstybės, kuri buvo didelė ir galinga ir kurios istorija jau yra gyva 800 metų. Dr. Juozo Girniaus bute buvo ateitininkų sendraugių susirinkimas, kuriame prof. Z. Ivinskis skaitė paskaitą apie krikščionybės kelią Lietuvoje. Susirinkime dalyvavo prel. P. Juras iš Lawrence ir kun. J. Švagždis iš Brocktono.

Laisvės Varpo vakaras bus spalio 22, 3 val. popiet Thomas Park mokyklos salėje. Programą atliks pirmieji mūsų solistai iš Chicago: D. Stanikaitė, St. Baras ir J. Vaznelis. Laisvės Varpo radijo valandos kas savaitę klausytojams yra įdomiausios savo žiniomis, dainomis ir muzika.

Vaikų darželio prie šv. Petro bažnyčios pradžios mokykloje vaikai irgi nutarta uniformuoti, kaip ir skyrių mokiniai jau iš ankščiau: bluzės ir marškiniai balti, o sijonai ir kelnės tamsiai mėlyni.

Istorinis filmas, lapkričio 10, 11 ir 12 New England Mutual Hall, Bostone, bus rodomas sinemaskopinis filmas apie kryžiuočių karus su Lietuva ir Lenkija. Įdomiausia filmo vieta — Žalgirio kautynės 1410 metais. Šį filmą prieš porą metų pagamino lenkų filmų bendrovė. Filmavimui vadovauti buvo pakviesti Amerikos kino filmų specialistai. Filmas neišvengė stiprios lenkų tendencijos, bet lietuviams pamatyti verta.

Balfo vakarienių spalio 8, sekmadienį, 5 val. popiet Bostono Liet. Pil. Klubu salėje kalbės žymūs visuomenininkai iš Middletowno, Conn., kun. dr. Cukurus, iš Europos prof. dr. J. Eretas ir iš New Yorko Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus; Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris, Onos Ivaškienės vadovaujamas, šoks; Rita Ausiejūtė su Rimantu Žičkum sutartinai įdomiai padeklamuos.

Antanas Mažiulis sunkiai susirgęs yra paguldytas Caryl ligoninėje ir jau sveiksta. Jis yra geras aprašomosios tautotyros specialistas, labai darbštus ir daug nuo seno rašęs spaudoje įdomių tautotyros straipsnių.

Inž. Broniui Galiniui operacija gerai pasisekė, ir po kurio laiko galės grįžti iš ligoninės.

Antanas Andriulionis tebeguli ligoninėje ir laukia operacijos. Jis yra veiklus bendruomenininkas ir balfininkas Bostone. Kita tos šeimos nelaimė: jo žmona Ona apsigūsi iš fabriko irgi ligoninėn nugabenta.

Skautai ir skautės spalio 8 išvyksta iškylai į Camp Sayre, Milton, Mass., amerikiečių skautų stovyklavietę. Iškylai vadovaus mergaičių skaucių tuntininkė S. Subatkevičienė ir berniukų skautų tuntininkas K. Nenortas. Iškylautojai 9 val. ryto susirenka į šv. Petro par. bažnyčią ir išklauso mišią. Po pamaldų visi privačiomis mašinomis išvyksta į gražiuosius Blue Hills.

Rožančiaus pamaldos šv. Petro parapijos bažnyčioje spalio mėnesį kasdien būna vakarais 7:30 val., sekmadieniais 2:30 val. popiet.

Misijos parapijoje pradamos spalio 9 d. 7:30 val. vak. Užtruks tris savaites. Pirmą savaitę bus moterims lietuviškai, antrą vyrams, trečią — visiems anglų kalba. Misijas ves pasijonistai kun. Geraldas Motiejūnas ir kun. Klemensas Kasinskas.

Didžiausias pasirinkimas New Yorke

VOKIŠKŲ Hi-Fi
GRUNDIG • BLAUPUNKT
SABA • TELEFUNKEN
Vokiečių meistrų patarnavimas. Atidara nuo 9:30 ryto iki 7 val. vak. • Mūsų įstaigoje nemokamai gausit trumpų bangų radio programas.

German Hi-Fi Center
1574 3rd Avenue (88 Street)
N. Y. City — AT 9-6909

86th CASINO THEATRE

210 East 86th St. • Regent 4-0257
New York, N. Y. • BU 8-0561

Penktadienį, spalio 6, iki — Ketvirtadienio, spalio 12, 1961
Pirmą kartą New Yorke spalvota filmas:

"DIE SINGENDEN ENGEL VON TIROL"

Vaidina: H. Feller, H. Soehner, Christ. Kaufmann, L. English ir kt.
Priedinė spalvota filmas: "Scampolo"

Ir naujausia Vokietijos savaitės apžvalga

RADIJO PROGRAMOS

NEW YORKE ir BOSTONE

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIJO VALANDA

Direktorius
JOKŪBAS J. STUKAS
WEVD - 1330 kil. 97.9 mg. FM
New York, N. Y.
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. popiet
Raštinė: 1264 White Street
Hillside, New Jersey
Tel. WAverly 6-3325

BOSTONO LIETUVIŲ
RADIJO VALANDA

Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS

Vedėjas
P. VIŠCINIS
Sekmdieniais 8-9 val. ryte
AM bangomis 1190 kilociklų
FM bang. 105.7 megaiciklų
iš
WKOX, Framingham, Mass.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia N. Anglijoje
Vedėjas
STEP. MINKUS
Boston, Mass.
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

Prietaisiausiomis kainomis su
labai gerom išsimokėjimo sąlygom
ir pristatymu į vietą iš
ONOS IVAŠKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVES

galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikams lovuotės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, prašęti prenumeratą arba užsisakyti naują.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

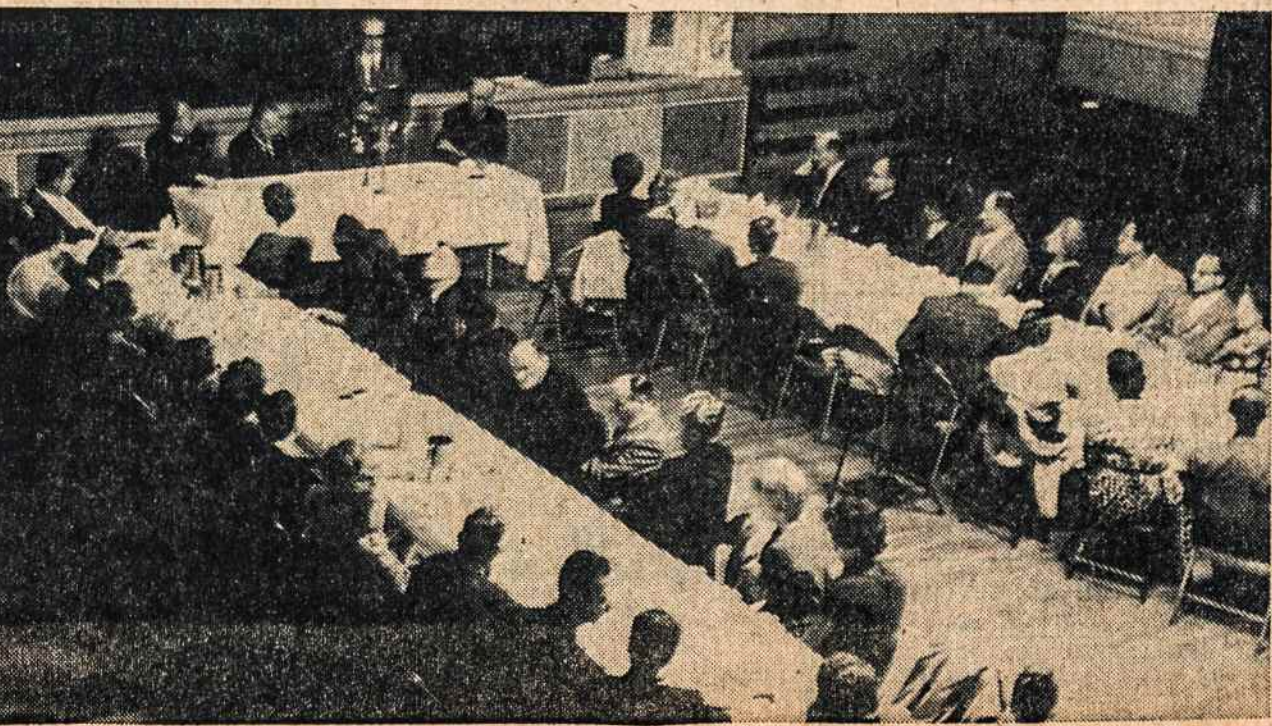
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia Sermemis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalė šaukite: Tel. TR 6-6434

ATEITININKAI SENDRAUGIAI prof. Z. Ivinskio paskaitoje kavutės metu Apreiškimo parapijos salėje rugsėjo 29 vakare. Nuotr. V. Maželis.